CLUB
COLECȚIA *Povestiri* ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE
cpsf.info

Anticipația

Colecția POVESTIRI ȘTIINȚIFICO-FANTASTICE

ORSON SCOTT CARD

Maimuțoii credeau că totu-i o distracție

Știință și tehnică.

474

SUMAR

****

Anticipaţia

COLECŢIA DE POVESTIRI S.F.
editată de revista „Ştiinţă şi tehnică"
Serie nouă

Redactor-şef: **Ioan Eremia Albescu**
Redactor-şef adjunct: **Gheorghe Badea**
Secretar responsabil de redacţie: **Adina Chelcea**
Responsabilul colecţiei: **Viorica Podină**
Corectura: **Lia Comănici**
Coperta: **Călin Popovici**
Prezentare grafică: **Arcadie Daneliuc**
Consultant literar: **Cristian Tudor Popescu**

Administraţia: Editura „Presa Liberă" — Bucureşti
Tiparul:Combinatul Poligrafic Bucureşti

CONSTANTIN PAVEL

Raport prescurtat

Putem, de asemenea, defini frecvența medie de ciocnire a etheronilor, $\nu_o = 10^{8-18}\ s^{-1}$, astfel că așa-numita vîrstă a universului, socotită de la Big-Bang, apare de fapt ca timpul mediu $\tau_o = \frac{1}{\nu_o} \simeq \frac{1}{H}$ scurs între două ciocniri etheronice consecutive. În acest mod, constanta lui Hubble capătă, de asemenea, o explicație statistică.

I. I. POPESCU: „O ipoteză asupra cuantificării Universului: etheronul"

19,00: Schimb sentinela din post. Verific legătura cu calculatorul central. Trag scările de acces. Foișorul rămîne suspendat în vid, măreț avanpost al civilizației.

19,05: Doi extratereștri intră înlănțuiți în zona mea. Dezgustat, scot amorfizorul și-i fac terci.

19,20: Părinții extratereștrilor vin și urlă spre mine că sînt un monstru care nu înțelege iubirea. Le spun că n-aud nimic, ăia vin mai aproape, eu scot amorfizorul și-i fac terci.

19,30: Un extraterestru cam bătrîior zice: „Drăguță, n-au oamenii voie să se sărute în zona ta? N-au voie să-și cheme copiii la masă?".
„N-au", mîrîi eu și scot amorfizorul și-l fac terci.

19,45: Prin zona mea intră mai mulți extratereștri: două băbuțe care croșetează, un bețiv melancolic, un grup organizat. Scot amorfizorul și-i fac terci.

20,00: Cum stau eu așa în post, numai ce văd că intră în zonă o extraterestră superbă care mă întreabă unde este coaforul central. Scot amorfizorul...

– Ascultă, mîrîi prin interfon comandantul, dacă și pe asta o faci terci, ai trei zile de arest.

Numai de-al dracu' scot amorfizorul și o fac terci.

Comandantul vine furios spre mine:

– Ai două ore ca să-i faci înapoi, exact cum erau.

– Dar, domnule comandant, masa totală a terciului din zonă este mai mică decît suma maselor creaturilor.

– Nu mă interesează, te descurci.

Cu un oftat, scot amorfizorul, comandantul se întoarce fulgerător, dar eu tot apuc să-l fac terci.

– Bravo, spune în căști comandantul Gărzii centrale. Acum trebuie să-l refaci și pe comandantul tău. Ca să nu mai amorfizezi pe careva, se aprobă 2 cmc în minus la comandant. Și trei ore de lucru.

Bun. Scot din memoria calculatorului imaginile inițiale ale creaturilor, un manual de este-

Desen de DORU POGOREANU

tică, mîinile lui Michelangelo şi pune-te pe treabă.

20,30: Domnule C.G.C., am terminat.

– Inexact. În versiunea nouă, îndrăgostiţii s-au certat, părinţii divorţează, bătrînelul e reumatic, băbuţele joacă şah, beţivul devine fumător, superba are glas dogit.

– Dar grupul? îngaim regulamentar.

– Grupul nu are personalitate.

– Dar d-le comandant, 20 de bucătari sau 20 de filatelişti sau 20 de capsomani sau 20 de genii arată la fel cînd sînt încolonaţi.

– Îţi poţi imagina 20 de genii încolonate, soldat?

– Am încercat o metaforă, d-le comandant.

– Bine, fie. Încolonează geniile alea şi încearcă să lucrezi după parametri, nu după metafore. La ceilalţi, de la capăt.

Dezgustat, scot amorfizorul şi-l fac terci.

Scot din memoria calculatorului: Romeo şi Julieta, Tristan şi Isolda, Paul şi Virginia, codul penal, o sticlă de coniac, manualul de croşetat şi amintirea iubitei mele.

21,30: Raportez de executare C.G.C.-ului.

– În ansamblu, nu e rău, băiete, dar amănuntele te dau de gol. Îndrăgostiţii sînt superbi, însă întreabă-i despre efectul laser, săpunul Fa, despre compostoare sau Brâncuşi. Habar n-au. Vreau făpturi ale secolului XX, soldat! Pricepi? Părinţii să mai aibă trei ani pînă la pensie, o rezervă inepuizabilă de tandreţe şi un ierbar.

– Domnule comandant, dar superba a ieşit?

– N-a ieşit, soldat, acum este altceva. Seamănă cu amintirea iubitei tale; or, conform regulamentului, superbele sînt întotdeauna ale altora.

– Nu-i adevărat, rîgîie beţivul, toate sînt superbe, nici una nu e urîtă. Noi nu sîntem suficient de beţi.

– Pe ăsta l-ai reuşit, aprobă comandantul. Băbuţele, îmi pare rău, băiete, acum croşetează alt model.

– Moda, tinere, moda! Protestează băbuţele.

E clar că le-am reuşit. În privinţa rebuturilor, scot amorfizorul şi le fac terci.

22,00: Encefalograma, spectrograma, WSH-ul şi intuiţia îmi spun că am reuşit părinţii. Raportez mai sus.

– Spune, soldat, ca să te avansez, cum ai reuşit să-l faci efectiv identic pe comandantul gărzii locale?

– Nu-i absolut identic, domnule C.G.C., 2 cmc de materie lipsesc din cutia craniană.

– Nu-ţi face probleme, nu se va resimţi, pune-l în funcţiune.

Execut.

– Ceilalţi nu se aprobă, soldat.

– Domnule comandant, chiar şi laptele supt cîndva corespunde.

– Te cred. Dar nuanţa specială de albastru din ochii ei cînd îl vede? Adînci ca marea erau ochii ei, adînci ca marea, soldat.

– Raportez: lucrez după metafore sau după parametri? Întrebaţi tînărul, vă implor.

Tînărul surîde unei amintiri.

– Nu am ce să-i reproşez, dar dragostea...

– Ascultă, dobitocule, izbucnesc. Dragostea este un accident cosmic. O întîmplare. O clipă. Pricepi? O clipă, una singură, pe urmă gata: obligaţii, serviciu, copii, boli, creşă, car, cratiţă, concediu. Dragostea este un mister: te faci că este jumătatea ta, dar nu e. De cele mai multe ori nu e. Jumătatea ta o fi în altă galaxie. Sau are douăzeci în plus. Sau unşpe în minus. Tu nu vezi că, după ce se bate cu zmeul şi o ia pe cosînzeană, îl părăseşte geniul popular? Zice că au trăit împreună ani mulţi şi fericiţi; dar cum au reuşit, domnule? Dobitocii cînd au aruncat jumătăţile au făcut-o cu un scop. Asa că, fără mofturi.

În fine, pleacă înlănţuiţi, urmaţi de părinţi. Cît priveşte superba, scot amorfizorul şi... şi-o... şi-l pun în funcţiune.

23,45:

– Domnule C.G.C., ce ne tot chinuim cu bătrînelul? Şi aşa nu mai are mult.

– Bine, soldat, deşi eşti cam optimist. Concentrează-te la superba aia... Ce voiai să te întrebe, de fapt?

0,15:

– Domnule C.G.C., raportez: eu alta nu mai fac. Ca să distrug, e simplu, am amorfizorul, dar pentru procesul invers ...

– Vrei să spui că nu avem dotare, soldat? Dar calculatorul central?

– Domnule C.G.C., cu sau fără scula asta, recunosc, nemaipomenită, cum nici nu visau cei din trecut, eu nu-mi pot depăşi condiţia umană. Sînt soldat, nu demiurg.

– Soldat! Tu-ţi închipui că asta, umană, cum zici tu e un fel de condiţie fizică în măsură să-ţi permită să alergi 20 km prin deşert doborînd cu o zecime recordul mondial? Cine are nevoie de zecimea ta, idiotule? Braţul tău e mai slab ca un braţ de oţel, ochiul tău e mai slab ca o o celulă fotoelectrică, stomacul tău e mai pretenţios ca un motor ionic. În schimb, eşti capabil de sentimente, soldat, astea te trag pe tine la fund, în mîl, în nehotărîre, în înfrîngere. Tu trebuie să fii un învingător. Aici sîntem la hotarele civilizaţiei.

1,20: In fond, ce-aş fi vrut să mă întrebe? Care sînt postulatele teoriei relativităţii? Care este diferenţa dintre ADN şi CEC? Dacă sînt liber? Unde duce prima la stînga? Nu mai ştiu dacă urlu sau şoptesc, cert este că amorfizorul începe să fîsîie şi-mproaşcă în jur cu moarte. Inutil. În jur nu a mai rămas nimic viu de făcut terci. Calculatorul îmi dă probabilitatea de reapariţie a ei în viaţa mea: 10 la minus 18.

Raport: În timpul serviciului meu o keratită superficială a cauzat descărcarea necontrolată a amorfizorului. Nu s-au înregistrat victime.

– Cînd mai vine fata aceea frumoasă pe la tine, deşteptule?

Cel care intră în post verifică legăturile cu calculatorul central, trage scările.

– După Big-Bang-ul următor. Şi va fi şi mai frumoasă. Şi eu voi fi un învingător.

Foişorul rămîne suspendat în vid. În vid. În vid.

CRISTIAN M. TEODORESCU

Calculator de VIITOR

1. Se însera.

José își scotoci buzunarele trenciului, adunînd tot mărunțișul. 11 penny și ceva. Putea să mai tragă de 11 ori maneta unui poker automat, să mai joace de 11 ori la flipper, sau...

Sau un coniac ieftin, sau un cîrnat cu muștar. Dar nu-i era foame. Sau... Nu, nu i-ar fi ajuns pentru dancing... „Mai bine le lăsam naibii de jocuri electronice. Mai bine trăgeam de maneta aia, fir-ar să fie, pînă cînd pica un cîștig din alea mari..." Jocurile electronice nu-i plăcuseră. De opt ori s-a jucat de-a șoarecele și pisica și de opt ori pisica îl înhățase de la prima încercare. De cinci ori fusese Luke Skywalker și de fiecare dată Darth Vader îl spintecase în doi timpi și trei mișcări. De cîte ori se văzuse pilot de Formula I, se trezise în șanț sau în pasarelă.

Se hotărî: toți cei 11 penny vor merge la manetă. Dar nu la „Aristrocrat", ci la „Pauling". Cîștigurile sînt mai mici, e drept, dar... Și José se întoarse spre pavilionul de jocuri.

„CLACULATORUL DE CĂLĂTORIT ÎN VIITOR". „VIITORUL LA ÎNDEMÎNA DUMNEAVOASTRĂ". „NUMAI 10 PENNY". Clipeau reclamele deasupra unui soi de baracă din tablă. „Să fiu al naibii!" Asta n-o văzuse nici ieri și nici de dimineață. Era ceva nou. Nu încercase niciodată așa ceva. „Să fiu al naibii!", înjură din nou. Tentația era mare. Și José se opri în mijlocul drumului, zăngănindu-și monezile în mînă.

— Domnu'... domnu', vreți un bilet?

Un negru înalt, mătăhălos, cu gingiile descărnate. José îl privi aiurit, clătină încet din cap, dar nu trecu mai departe. La urma urmei, negrul ăsta nici nu era chiar așa antipatic. José surîse.

— Ce e înăuntru?

— E o mașinărie genială. Ge-ni-a-lă, sublinie negrul, împroșcînd cu salivă. Numai 10 penny și...

— Și pot călători în viitor? Cum vreau, unde vreau?

— Exact, domnu'. Viitorul e al dumneavoastră. E ge-ni-a-lă, vă spun eu.

José privi cu regret în direcția sălii de jocuri și-și mai cîntări o dată monezile în mînă.

— Bine, spuse el.

2. Era cald.

José își desfăcu nodul la cravată și-și aprinse o țigară. O voce melodioasă îl întrebă: „Vă este cald? Doriți mai la umbră?". Încuviință și banca se puse în mișcare pînă sub un copac, pe malul lacului. José se cufundă în gînduri într-atît încît ajunse să nu se mai gîndească la nimic.

Îl deșteptă cineva care se așezase lîngă el. Privi de mai multe ori să se convingă: o fată, nu părea să aibă mai mult de douăzeci de ani. Brunetă și neînchipuit de frumoasă. José nu mai văzuse așa ceva. Ochi violeți, neobișnuit de mari, stranii. Nasul și gura mici, fruntea înaltă. Semăna cu o zînă din desenele animate.

— Numele meu este Alice.

José se prezentă și el. Vocea îi cam tremura. Aruncă țigara și aceasta dispăru de pe locul unde căzuse.

— Ce faci?...

— Nu știu, răspunse el. Stau. Mă odihnesc. Sînt obosit, nu știu de ce. Nu-mi amintesc nimic. Poate că...

— Poate că mă aștepți pe mine, spuse fata repede.

— Poate. Nu știu. Da... Da, pe tine te aștept.

— Să mergem, atunci.

José nu mai întrebă unde. Alice îl apucase strîns de mînă și-l conducea pe aleea de pe marginea lacului. Observă, în treacăt, că toți oamenii pe care-i vedeau erau inimaginabil de frumoși. Încercă să-și amintească propria lui figură și nu reuși.

— Vii din trecut, nu-i așa? întrebă fata.

— Aici e în viitor?

Alice surîse trist.

— Da, ești în viitor, îi spuse. Părea tristă. Îi mai spuse și că n-au mai mult de jumătate de oră la dispoziție.

Ajunseră pe malul lacului. José se văzu în oglinda apei și i se păru că arată foarte rău. Se întristă și se îndepărtă de Alice.

— Nu pot, spuse. Nu știu. Eu...

Alice se agăță de umerii lui, silindu-l s-o privească:

— De ce?

— Ești prea frumoasă. În schimb, eu...

— Nu-i adevărat, spuse Alice. Nu sînt frumoasă. Sînt cea mai banală femeie de aici. Mai există cel puțin un milion de fete care seamănă leit cu mine. Îl scutură cu putere. Prostule. Tu ești frumos!

José clătina din cap. Gura îi era uscată.

— Vii din trecut, reluă Alice. Oricare femeie de aici ar fi fericită să te iubească. Ești un bărbat adevărat. Ceilalți sînt unul și același. Clonați în eprubetă, trași la șapirograf. Și... și nici măcar nu sînt bărbați... Alice îl strînse și

mai tare. Mai avem atît de puțin timp...

José se simți imponderabil. Iarba pe care se prăbușiră era moale, pămîntul era elastic. Hainele de pe ei se topiră într-o secundă.

3. Se deșteptă cu o durere de cap!

„VĂ MULȚUMIM ȘI VĂ MAI AȘTEPTĂM", îi bubuia în minte. Duse mîinile la tîmple, desfăcu centura din jurul capului. În afara centurii cu electrozii conectați la un fir care ieșea din perete și a patului pe care stătuse, cabina nu mai cuprindea nimic.

Ieși.

Coridorul era puternic luminat și ochii, obișnuiți cu penumbra din cabină, nu i se putură acomoda imediat. „VĂ MULȚUMIM. VĂ MAI AȘTEPTĂM." Încă 10 penny? Nu-i avea. „Dar face, zău face." Pe ușa cabinei stătea scris ceva. Silabisi:

„Un Computer gigant, alimentat cu toate datele privind momentul în care ne aflăm. O problemă în care cunoaștem aproape toate condițiile inițiale. Bazîndu-se pe direcțiile de evoluție ce se precizează, Computerul construiește VARIANTE DE VIITOR, în care vă proiectează pe dumneavoastră. Bineînțeles, nimeni nu știe care variantă este cea..."

— Încă un bilet, domnu'?

Negrul stătuse în capătul culoarului, apoi se apropiase de el. José dădu din cap, ca atunci cînd Alice îi spusese că-i frumos, apoi ieși.

Mai avea un penny.

4. Pisica îl înhățase iarăși din prima.

José înjură. Era noapte și luminile se stingeau încetul cu încetul. Sala de jocuri era aproape goală. José privea pardoseala, doar-doar o găsi din nou o monedă. Mai găsise una. Poate găsește 10 penny și atunci...

Ieși din sala de jocuri, privind tot în pămînt. Pașii îl purtară pînă în fața Calculatorului de Călătorit în Viitor. Și aici reclamele erau stinse. Se auzi zgomotul unei chei răsucindu-se. José tresări. Îl văzu apoi pe negru, cu un sac de sport pe umăr, pornind grăbit pe alee. Strigă de două ori și alergă să-l ajungă din urmă.

— Hei, omule! Ce faci? Te mai învîrți pe-aici?

Negrul părea încîntat că l-a întîlnit. José se bîlbîi:

— Nu, adică... Tocmai mă duceam acasă...

Negrul mergea grăbit. José aproape alerga să țină pasul cu el.

— Mi-a plăcut foarte mult acolo, înăuntru...

— Cred și eu.

— Și chiar am trăit în viitor?

Negrul tăcu un minut, apoi spuse:

— Hm!... Omule, viitorul e cam cum îl vezi tu. Dumnezeu știe cum va fi cu adevărat, dar ție îți place un anumit fel de viitor. Fiecare cu viitorul lui, de fapt. Poate că n-ai avut parte de viitorul adevărat, dar l-ai avut pe cel care ți-ar place ție. Intrăm să bem ceva?

José spuse că n-are bani. Negrul îl bătu pe umeri și-l introduse în barul aproape gol. Ceru un whisky mare și unul mic. José nu mai băuse de mult și se ameți repede. L-a întrebat pe negru unde-i Calculatorul.

— Nu știu, i-a răspuns acesta. Oricum, nu-i acolo, în parcul de distracții. Undeva, sub pămînt, sau în cosmos, zău că habar n-am.

5. José mînca la cantina săracilor.

O masă pe zi, destul de bună. Apoi își lua cei douăzeci și cinci de penny, banii lui de cheltuială.

Pe stradă era un puști care vindea ziare și care striga cît îl ținea gura: „Vocea Dimineții! Lovitură de stat în East Side! Scrutinul prezidențial din octombrie!". José fusese și el vreo două luni, mai demult, vînzător de ziare, pînă cînd îl dăduseră afară pentru că nu reușea niciodată să vîndă mai mult de două-trei exemplare. „Vocea Dimineții! Uraganul de la San Francisco!" Ăsta se pricepea să strige, nu glumă. „Calculatorul de călătorit în viitor!" José se opri și se hotărî să-și sacrifice jumătate de penny.

Trecu rapid peste pagina „Oferte de serviciu", singura pagină care-l interesa altădată. Povestea cu calculatorul se întindea pe aproape două pagini, scrise mic, fără poze. De mult nu mai citise atîta o singură dată. Se așeză pe o bancă.

„Calculatorul de Călătorit în Viitor este cea mai nouă atracție a Parcului Municipal. Ce se ascunde sub acest nume l-am întrebat pe dr. Herbert Sierra, directorul Departamentului pentru Calculatoare.

— Este o mașinărie extrem de complexă. Poate cea mai complexă pe care am construit-o vreodată. Prima aplicație a macroprocesorului în regim de supraconductibilitate. N-are rost să vă dau detalii privind funcționarea acestui tip de dispozitiv.

— Cît a costat?

— Vreo trei miliarde.

— Atîția bani investiți într-o simplă jucărie pentru Parcul de Distracții?

— Nu e numai o simplă jucărie, cum vă exprimați. Va aduce oricum beneficii multiple firmei producătoare.

— Din biletele de 10 penny pe care le cumpără clienții Parcului de Distracții?...

— Nu. Gîndiți-vă, avem un calculator care proiectează, modelează viitorul. Nu credeți că toate marile firme ar fi interesate de prospectarea pieții în viitor? Astfel încît să organizeze din timp producția, potrivit cerințelor ce vor apărea?...

— Glumiți, desigur. Doar nu vreți să spuneți că viitorul...

— Susțin cu toată tăria că viitorul este exact cel pe care-l putem afla sondînd acest

calculator.
— Nu înțeleg. Pe de altă parte, chiar acolo scrie că acest calculator proiectează doar variante de viitor...
— În ceea ce privește viitorul îndepărtat, da. Încă nu putem prevedea decît variante. Dar putem prospecta cu precizie aproape absolută viitorul apropiat, în limita unui an.
— Și dacă, totuși, pînă peste un an apare ceva neprevăzut?... Un război, o mare descoperire...
— Războiul poate fi prevăzut. Calculatorul este alimentat în continuu cu toate informațiile privind situația politică pe tot globul. Există, bineînțeles, agenții secrete, organizații despre a căror activitate nu știm mare lucru, dar, pe ansamblu, variația acestor necunoscute nu este esențială. Nu pot influența, de exemplu, profilul automobilelor din anul ce urmează, moda care se va purta.
— Deci, în pași mici, previziunea este aproape sigură. În pași mari, însă...
— Erorile infime de la început se cumulează. Vă rog să mă credeți că nu este un defect al arhitecturii hardware. Pur și simplu nu dispunem de toate datele necesare. Acest calculator, dacă ar cunoaște **tot**, ar putea construi o singură variantă de viitor. Cea adevărată.
— Și cum rămîne cu marile invenții? Calculatorul dumneavoastră le poate prevedea?
— Nici o mare invenție n-a schimbat fața lumii într-un timp atît de scurt cît e intervalul de previziune aproape sigură. Calculatorul analizează în primul rînd elementul social, dinamica lui. Iar acest element social are destul de multă inerție.
— Și totuși, la „variantele" de viitor mai îndepărtat apar multe forme, tehnici necunoscute nouă...
— Numai ca elemente de recuzită. Să vă dau un exemplu: teleportarea. Calculatorul nu ne va spune niciodată în ce fel se realizează aceasta; ne va spune numai că există, bineînțeles, într-o anumită variantă. Mi se pare foarte logic.
— Să revenim la Parcul de Distracții, domnule Sierra. Cum funcționează această jucărie uimitoare?
— Ați constatat-o. Sînteți adormit și vi se proiectează pe scoarță imagini, senzații în conformitate cu...

— De fapt, voiam să vă întreb ceva mai precis: cît de departe și în ce variantă, în viitor, se desfășoară visul?
— Oricum, într-o variantă „bună". Sîntem doar la distracții, nu? În ceea ce privește alegerea variantei și ce interval ne desparte de ea, nu vă pot spune nimic. Calculatorul o alege, în funcție de o mică investigație psihică pe care v-o face înainte de a rula programul.
— Adică ne citește gîndurile?
— Într-un fel, da. Le înregistrează, le compară cu datele pe care le deține, vă stabilește apartenența la un anumit grup, găsește varianta în care vă proiectează.
— ...Și, dupa aceea, gîndurile noastre rămîn acolo, înăuntru? Devin și ele date inițiale?
— Nu pot să vă răspund la întrebare."
José închise ziarul, îl dureau ochii. Nu terminase. Se ridică și porni spre Parcul de Distracții.

6. Sala de jocuri era pustie.

În schimb, în fața Calculatorului de Călătorit în Viitor era o coadă de cel puțin două sute de persoane. José se așeză la rînd. Despături ziarul și îl deschise la pagina cu „Oferte de serviciu". Citi anunțurile, pe rînd, unele chiar de mai mult ori.
„Curs gratuit de operatori pentru Centrul de Prognoză. Condiții de admitere: coeficientul de inteligență minimum 110." Fix coeficientul lui. Dacă o fi la fel de inteligent ca atunci cînd a terminat școala de stat... „Se asigură găzduire, masă și 200 de penny pe zi. Obligația prin contract de a lucra la Centru cel puțin 5 ani." 200 de penny pe zi! José închise și deschise ochii de mai multe ori. Bună treabă! „Înscrieri pînă pe 27 martie." Adică pînă peste două zile.
Ajunse la rînd. Negrul îi anunță că biletul se făcuse 20 de penny. José oftă, plăti și intră pe coridor, apoi în cabină.

7. În așteptarea lui Alice făcu puțină ordine prin cameră.

Clăti ceștile de cafea, goli conținutul scrumierelor. Mîinile îi tremurau, nu se putea stăpîni. Porni magnetofonul, dar îl opri imediat. Se simțea mai bine în liniște.
Abia intră Alice, că se repezi la ea, o ridică în brațe.
— Lasă-mă, ești nebun, spuse ea.
— Nu sînt nebun, Alice. Am avut o idee genială! Ge-ni-a-lă! (Unde mai auzise asta?) Ascultă-mă: sîntem bogați! Sîntem bogați!
Alice își aranja părul ciufulit de el.
— M-am gîndit așa: există atît de mulți oameni pe lumea asta care se visează regi, împărați sau altele de genul ăsta. Fiecare are un vis al lui, nemărturisit. Eu mi-am dorit dintotdeauna să fiu un pianist celebru, Steve, de exemplu, să fie cel mai mare scriitor și așa mai departe.
— Ești într-adevăr nebun.
— Nu. Ascultă-mă. Ce-ar fi să introducem un program în Calculatorul nostru care să analizeze toate dorințele refulate și să proiecteze o variantă de viitor în care să se realizeze? Și atunci toți nemulțumiții de pe lumea asta, pentru o anumită sumă de bani, și-ar trăi restul vieții pe un pat, visînd lumea pe care și-au imaginat-o? Nu-i nemaipomenit?
— Nu.
— De ce, Alice?
— Crezi că o să le convină?

— De ce nu? Gîndește-te: un bătrîn ieșit la pensie, pe care viața l-a dezamăgit în repetate rînduri, n-ar vrea să-și trăiască ultimii ani în visul pe care și l-a dorit dintotdeauna?

— Bine, dar omul trebuie să și mănînce, să ...

— Acestea sînt detalii pe care le vor soluționa medicii și biologii. Dar ideea mea este genială. Directorul mi-a promis un milion atunci cînd termin programul.

Alice clipi de cîteva ori, apoi spuse:

— Și nu crezi că și mie mi-ar place să trăiesc un vis cunoscut numai de mine, tot restul vieții?

8. José îi arătă negrului, în lumina slabă a reclamelor încă nestinse,

— Ai citit?

— Da, spuse aceasta. Mi-am închipuit eu că drăcia e mai complicată și servește și la altceva.

— Cum adică? se încruntă José.

— Nu știu. Negrul răsuci cheia în broască. Știi, omule, eu în locul tău n-aș mai veni pe aici.

— De ce?

— Ție-ți place să știe mașinăria asta totul despre tine? Vede prin tine ca prin sticlă. Știe mai multe despre tine chiar decît știi tu însuți.

— Și ce-i rău în asta?

— Toți spuneți la fel: și ce-i rău în asta? Știi cîte cabine sînt numai în statul nostru? Vreo douăzeci de mii. În curînd mașinăria o să vă cunoască pe toți ca pe propriile ei buzunare. În curînd o să știe ce gîndește și ce face toată lumea. Și atunci, viitorul ei va fi unul singur...

— Și nu va fi minunat să ne cunoaștem viitorul?

— Nu. E împotriva ordinii lui Dumnezeu.

Ochii negrului luceau în noapte.

— Eu n-o să mă supun niciodată Mașinăriei. Nu vreau să mă știe și pe mine, nu vreau să aibă toate datele. De ce? Pentru o jumătate de oră de fericire? Cam ieftin ne cumpără sufletele. Omule, să nu mai vii pe aici. Mașinăria e diavolul. E diavolul!

José se întoarse și plecă aproape în fugă.

9. Un articol mai mare despre Calculator apăru în ziarul din dimineața următoare.

Mai multe firme își conectaseră centrele de proiectare la Centrul de Previziuni, adică la Calculatorul de Călătorit în Viitor. José se bucură, pentru că însemna că dacă va reuși să lucreze la Calculator, va avea un post important. Se grăbi să se înscrie la concurs.

În ziar mai era prezentat un sondaj de opinie privind conectarea Computerului Guvernamental la Centrul de Previziuni și alte chestii politice care nu-l interesau. Pe stradă toată lumea discuta despre asta și José își aminti că în ziarul de ieri scria că nici o mare invenție nu produce modificări dintr-o dată în viața de toate zilele. Dar asta nu era o mare invenție?

La masă, unii povesteau cu lux de amănunte fragmentele de viitor pe care le trăiseră, iar ceilalți îi ascultau cu gura căscată. Povesti și el, subliniind amănuntele erotice, apoi întrebă:

— Dar mă frămîntă un lucru. De unde știa Alice că eu vin din trecut?

— He, he, rîse unul, păi n-ai zis chiar tu că erai cu totul deosebit de restul lumii?...

— Da, dar Alice de fapt este doar o creație a lui...

— Cred că așa era programul.

Indivizii ăștia nu pricepuseră nimic. José încercă să se gîndească singur. Dacă Mașinăria deține toate datele despre lumea noastră și construiește viitorul, în funcție de ele, atunci trebuie să țină cont și de ea însăși. Și ea influențează direcția în care merge omenirea. Și o va influența din ce în ce mai mult. Ce se va întîmpla cînd Mașinăria va ține cont **numai** de ea însăși? „Da, dar apariția mea din trecut, acolo, făcea ca fragmentul respectiv să nu mai fie un fragment autentic de viitor... Dacă aș fi fost ascuns, invizibil, atunci da. Dar așa... e al naibii de complicat."

Intră în Parcul de Distracții, dar nu se putu apropia de Calculatorul de Călătorit în Viitor. Alături se mai montau două barăci identice. Una era aproape gata. Intră în pavilionul cu jocuri.

— Facem un flipper?

Îi vorbise un individ deșirat, fără vîrstă. Ținea între dinți o țigară aproape stinsă. José acceptă. Introduseră monezile și omul începu să-și joace prima bilă. Părea să fie un expert, un flipperist adevărat. Vorbea, tot cu țigara între dinți, în timp ce aparatul piuia și punctele se înscriau pe cadranul lui.

— Da... marea șmecherie... Calculatorul de viitor... toți se înghesuie acolo... așa! ... nu mai ai cu cine schimba o vorbă... cu cine juca un flipper... fir-ar să fie... (reuși să evite în ultimul moment pierderea bilei). Știi, eu în timpul liber... adică tot timpul... sînt și puțin filozof... Vrei să-ți expun teoria mea asupra... porcăriei de călătorit în viitor?... Ha, ha, păi n-ai încotro... așa!... părerea mea e că drăcia asta... hopa... creează o altă realitate... înțelegi?... da, viitorul... așa... o realitate care... hopa!... am uitat ce vroiam să spun... a, ba nu!... realitatea aia din Calculator... pornește de la aceleași date... așa... ca realitatea noastră... dar e diferită de ea... lua-te-ar naiba!

Făcuse totuși un punctaj astronomic. José începu și el să-și joace prima bilă, pe care o pierdu imediat, marcînd doar 5 puncte. Celălalt nu făcu nici un comentariu, își aruncă țigara și se instală din nou la flipper.

— ...E greu... să-ți explic... așa... ce ne oferă Mașinăria... e mai degrabă un surogat de viitor... o realitate secundă... care interferează cu a noastră... hop!... hop!... prin faptul

că noi trăim acolo...

— M-am gîndit și eu la asta, spuse José.

— ...Ca să fie... cu adevărat... o realitate... hopa!... de sine stătătoare, ar trebui... cum să-ți spun... să nu mai existe interferența... perturbația... înțelegi?... așa... Noi, care am încercat... Mașinăria... ai încercat, nu?... (José făcu semn că da)... ne aflăm... hop!... și acolo, înăuntru... nu știu dacă pricepi... două realități necongruente...

Bila ricoșa, flipperul țăcănea și piuia. Uneori nici nu e nevoie să apeși butoanele care acționează paletele. Dacă ți se dă poziția bilei la un moment dat și direcția în care se îndreaptă, poți prevedea... Poți prevedea?... Nu, numai Calculatorul poate. Undeva, în El, scrie cu cîte puncte m-a bătut golanul ăsta, se gîndi José.

— ...Deocamdată... realitatea noastră... prezentul, ca să zic așa... o determină pe cealaltă... înțelegi?... dar s-ar putea foarte bine... așa... ca mai încolo să fie altfel... bine, astea-s doar speculații... fir-ar al dracului să fie!

10. Cu fix 110 coeficiente de inteligență,

José a fost admis la școala Centrului de Previziune. Și-a încasat primii 200 de penny și s-a așezat răbdător la rînd la Calculatorul de Călătorit în Viitor. Baraca cea veche.

Negrul nu mai era acolo. Îi luase locul un grăsun ras în cap, cu o vizieră fără șapcă pe frunte. Biletul se scumpise din nou, era 25 de penny.

Se reamenajase interiorul barăcii, astfel încît să nu poți intra de mai multe ori în cabină, chiar dacă aveai mai multe bilete. Trebuia să stai din nou la coadă. José intră și-și potrivi centura cu electrozi în jurul capului.

■

— Inamicul. Infanterie motorizată. Zona A 24, A 25.

— Coordonatele! ceru el.

— 3345/15 vest stînga 23-30... 3367/16 sud-vest stînga 24-65.

Formase aproape mecanic coordonatele pe claviatură. Apăsă comanda „FOC"! și tancul se zgudui de patru ori.

— Inamicul respins.

Voce de femeie, suavă, melancolică. (Parcă așa vorbea și Alice.)

Voce de tanc.

— STOP, comandă José.

Tancul se opri din huruit.

— Ne putem întoarce la bază? întrebă José.

Vocea îi răspunse:

— Nu. Misiunea singulară nu s-a terminat. Urmează patrularea...

— Dar sînt obosit! strigă el. Și mi-e foame!

— Trebuie să mai rezistați. Hai să ne jucăm de-a ceva. De-a șoarecele și pisica, sau de-a Luke Skywalker și de-a Darth Vader...

— Nu. Vreau acasă. Vreau înapoi la bază. Trece-mi comanda pe manual.

— Regret, dar nu se poate. De foarte mult timp comenzile manuale sînt scoase din uz.

— Vrei să spui că n-aș fi putut niciodată lua comanda?

— Cred că așa e.

— Atunci îți ordon, mă auzi? Îți ordon să ne întoarcem la bază.

— Regret, domnule sergent. Misiunea nu s-a terminat.

— Ascultă... dacă nu ne întoarcem, refuz să mai dau vreo comandă de foc. Și băieții din partea cealaltă or să ne nimerească, fii sigur.

— S-ar putea să muriți, domnule sergent.

Voce de femeie, irezistibilă. José înjură.

— În plus, nu vă pot lăsa să prăpădiți tehnica de luptă.

— Să te prăpădesc pe tine, adică!?

— Da. Voi fi silit să iau eu comanda focului.

— Poți și așa ceva?... José rîse isteric. Atunci de ce mai ai nevoie de mine?

— Omul potențează mijloacele de luptă, le supraveghează, le controlează...

— Adică stă cu mîinile în sîn și spune: bravo! Asta aștepți tu de la mine?

— Nici măcar. Trebuie să fiți cu mine. Dacă n-ați fi, m-aș descurca probabil la fel de bine, dar ordinul Centrului de Previziuni e ca pe fiecare tanc să fie un om.

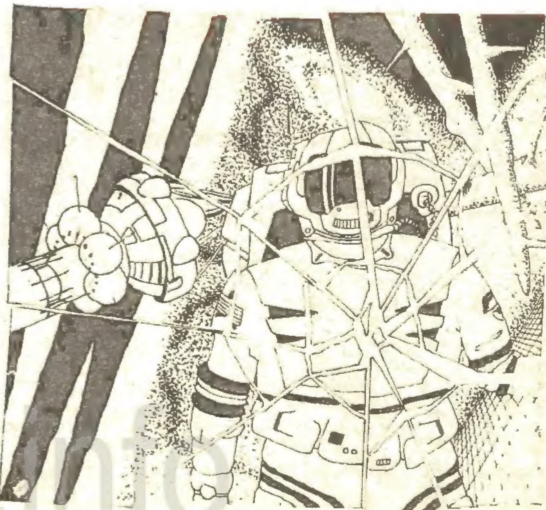
— Ca să mă omoare băieții și pe mine dacă trag în tine, nu?

— Un război nu se poate duce fără jertfe. Doctrina militară...

— Du-te dracului. Mă enervezi. Eu acum plec. Mă duc să mănînc, să dorm și mîine dimineață sînt înapoi. E-n regulă?

Nu mai stătu să asculte nimic. Deschise turela și sări afară. Tancul era monstruos; o roată de șenilă era aproape cît el de înaltă. Se îndepărtă aproape alergînd, privind din cînd în cînd în urmă.

Voce de femeie. Puah!

Desen de GIL CODOBANEA

GEORGE CEAUȘU

Cînd va crește mare casa noastră

Se întrebau amîndoi dacă șantierul ar putea arăta așa și nu altfel. Soarele zimța marginile ogorului din care țîșneau cîteva forme translucide. Privite din anumite unghiuri, lumina le însuflețea.

Omul în halat alb ieși din cabina de sticlă, luînd-o spre cîmp. Alef Codalbu strigă în urma lui; îl recunoscuse pe șeful punctului de lucru. Tînărul se întoarse și se îndreptă spre el, purtînd în mîna dreaptă nelipsita geantă diplomat.

– Ce mai vreți? făcu el nemulțumit. Nu mă țineți în loc, mi-a venit un nou set de semințe – un cartier întreg. A, dar iată și viitoarea dumneavoastră locuință.

Și, cu brațul pe care îl avea liber, făcu un gest larg. Bătrînii ridicară din umeri, în timp ce inginerul continuă zîmbitor:

– Sămînța e bine pusă în pămînt și în curînd va încolți.

Bătrînii nu se lăsară pînă cînd el nu desfăcu planșele și le arătă rădăcinile locuinței, captatoare de energie minerală, rețeaua de capilare care puteau, la comandă, să transforme apartamentul într-un acvariu, coloniile de vietăți fosforescente, aparatele organotermice, cămările întesate cu răsaduri de carne celulozică.

– Veniți s-o vedeți peste cîteva luni, vru să se debaraseze de ei inginerul.

– Ați respectat proiectul?- se înfipse bătrînul. Și cu îmbunătățirile cerute?

– L-am respectat. Nu se mai pot face îmbunătățiri.

– O singură îmbunătățire, rosti inflexibil bătrîna. O parte din vechile noastre relații nu se preiau. Se poate să fi muncit atît pe degeaba?

Atunci inginerul se pierdu cu firea:

– Hotărîți-vă o dată, măi oameni! De cîte ori să semăn? De unde atîta sămînță?

– Avem aici toate analizele. Și Alef Codalbu întinse inginerului placa optică pe care o ținea în mînă.

– Sînt toate?

– Toate.

– V-ați gîndit la propunerea mea de cesionare?

– Fără cesionare, tresări bătrînul. Plătim oricît, dar fără cesionare.

Știau însă cu toții că nu era de ajuns să plătească. Societatea nu-și putea permite atîta risipă.

– Și cît de greu găsisem sămînța asta! se văicări inginerul.

Dar Harry al lor nu veni și nici nu trimise vreun mesager. Între timp, casa, cu îmbunătățirile solicitate, încolți și crescu pînă la genunchi.

Desluși un uruit în spate. Țeava tancului începuse să se miște. În direcția lui! José se aruncă la pămînt.

Aceeași voce de femeie se auzi croncănind distorisonat la megafon:

— Vă rog să vă întoarceți, domnule sergent. Altfel voi fi silit să iau măsuri împotriva dumneavoastră!

Cu inima spărgîndu-i pieptul, José strigă:

— Pune-ți pofta-n cui, blestemăție! O să mă vezi înapoi la paștele cailor!

— Trebuie să vă întoarceți, domnule sergent. Trebuie să vă continuați misiunea.

— Trebuie să mor, da! răcni José. Na, na, na. La dracu' cu Centrul de Previziuni și cu mărețul lor Calculator!

— N-ai voie să vorbești de rău Calculatorul, domnule sergent. Trebuie să-ți ceri scuze și să te întorci. E un ultimatum!

— Refuz.

— Viitorul e unul singur, domnule sergent. Istoria s-a scris deja pentru multe mii de ani. Și dumneata trebuie să mori pe front.

José începu să alerge în zigzag. „Telemetrul, gîndi el. Să nu intru în raza telemetrului." Vocea de femeie distorsionată se auzea în continuare.

— Viitorul e unul singur, domnule sergent. Din momentul în care au fost destule date, viitorul a devenit unul singur. Va trebui să muriți ca să existe cealaltă realitate, ca să nu mai interferați, ca să n-o mai perturbați. Calculatorul Divin a hotărît așa. Viitorul e unul singur, domnule sergent. Veniți înapoi. Să jucăm șoarecele și pisica sau...

José se aruncă într-o groapă. „Niciodată n-am rezistat mai mult de zece secunde jucînd șoarecele și pisica."

Un obuz explodă chiar lîngă el.

— Viitorul e unul singur, domnule sergent.

■

Ieși ținîndu-se de pereți. Lumină orbitoare. Trase aer în piept, văzu că nici ceilalți care ieșeau nu prea erau în largul lor. Îl căută pe tipul gras de la bilete și-l întrebă ce s-a întîmplat.

— Parcă toate variantele sînt bune, nu? Așa scria în ziar. Sîntem doar la distracții!

Omul îl privi atent cîteva clipe, apoi ridică din umeri:

— S-o fi dereglat.

– Ce frumoasă e! o admiră Alef Codalbu. Și se apleacă spre mica inflorescență cu un gînd nelămurit.

–Nu! N-o atingeți! făcu inginerul, îngrozit.

– Am cerut cîteva...

– ...îmbunătățiri la proiect, mormăi agasat șeful punctului de lucru. Am smuls din rădăcină vechiul avorton, am semănat din nou și a răsărit... salata asta.

– Are și bebelosc în ferestre? se interesă bătrîna.

Și unchiul Coll Adalbu, din Biocenoza Centrală, își rezolvase legăturile tot prin bebelosc, deși de douăzeci de ani nu mai dăduse vreun semn de viață. Nu se putea fără bebelosc.

– O fi avînd... spuse încurcat inginerul și îl chemă repede pe psihologul-asistent. Acesta studie păienjenișul de relații din schema sistemului biocenotic, se încruntă cu jumătatea dreaptă a feței, închise ochiul drept și, cînd îl deschise, vorbi:

– Vedeți dumneavoastră, proiectul prevede și asemenea ramificații, dar în actuala configurație nu vă putem oferi decît cel mult un mucegai ca zonă de supraviețuire. Noua dumneavoastră locuință e sediul unor energii subtile și ar trebui să contribuiți la reechilibrarea lor. Ba chiar sînteți obligat.

Bătrînul se cutremură: psihologul își agita brațul drept, ceea ce însemna că partea stîngă a corpului nu mai funcționa; un alt om economic! Unul consumînd cît pentru o jumătate de om, dar lucrînd cît unul întreg.

– Cu bebelosc, se încăpățînă Betty Codalbu.

– Atunci nu întrevăd decît o singură soluție: cesionarea - concluzionă psihologul. Numai racordată la una din emisferele voastre cerebrale casa o să vă cunoască dorințele. Oricum, sînteți în etate, puteți cesiona oricare emisferă cerebrală, la alegere.

– Oh, făcu bătrînul, și toate numai pentru bebeloscul ăsta...

– Cealaltă emisferă preia toate funcțiunile – continuă psihologul cu jumătatea dreaptă a gurii. Și după un timp legăturile se restabilesc. E ca și cum ai dona un pic de sînge.

...Dar sînt și nopțile care îi uită pe cei doi trebăluind prin casă, trăgînd cu urechea la zgomotele îndepărtate aduse de rămurișul sonor – dincolo vuiește o altă lume pe care o cutreierau cîndva, testîndu-și relațiile – pînă cînd bătrînul se trage mai aproape de moștenirea familiei – lacul cel limpede din dormitor – pînă cînd bătrîna sesizează strălucirea din ochii lui. „Nu te mai mișca atîta, dragă, faci praf", ar vrea el să spună, nu izbutește să articuleze nici trei silabe, dar bătrîna îl înțelege perfect. Pe malul lacului, Alef Codalbu mai stă uneori să-și tragă sufletul. Apa e călduță și, din pat, poți ateriza cu picioarele direct în ea. Zelul îți scade, însă, cînd zărești pe fundul lacului tabloul de nuntă al unor strămoși dormind la rădăcina arborelui genealogic al familiei. Se spune că Alef și Betty Codalbu, cei care zîmbesc senin sub o încruntătură de val, s-au mutat cîndva în casa asta, la parter, și de atunci au crescut deasupra, an de an, mugurii noilor extinderi. O piatră de pe mal își schimbă poziția, tulburînd undele. Din stufărișul care învăluie servanta, bătrînul smulge un pai lung, pe care îl ia între două degete, ca pe o țigară, abia cufundîndu-l în apă; începe apoi să soarbă tacticos din licoarea vrăjită, recăpătîndu-și buna dispoziție. Fulgerele de mînie din ochii bătrînei dovedesc faptul că misterul secular al lacului n-a fost trădat. „Dar tu m-ai întrebat de ce beau?" și ochii bătrînului aruncă scîntei retorice: „Beau cînd mă gîndesc la tine, cum te vaiți".

Ce-i drept, e drept: și străbunica Betty Codalbu suferea, se găsea totdeauna cîte ceva de care să sufere, dar nu se văita niciodată, era mai tăcută decît transpusul ei semivegetal care veghează acum la temelia casei părintești, alături de străbunicul Alef Codalbu – foșnetul lor se mai aude în nopțile cu Lună plină.

„Ce crezi, vine Harry?", întrebă Betty Codalbu în același cod de semne. Bătrînul o înțelege și răspunsul i se înscrie pe figură: „Bineînțeles. Vine el, n-ai grijă".

Nici unul din ei n-a rostit vreun cuvînt. De cînd și-au cesionat emisferele stîngi, disting cu greu cuvintele. O mică vegetație captatoare le-a încolțit pe tîmpla stîngă și viața a devenit pentru ei lumină și sunet, umbră plină de false înțelesuri. Vorbesc prin mimică. În schimb luminile, mirosurile, nuanțele formează pentru ei un limbaj special pornind de la un alfabet al culorilor, poziției, formei, dimensiunilor.

În ochii bătrînei lunecă vechi secvențe: „Îți amintești? Ultima oară cînd a venit era cu Petala. Fata aia care purta o petală".

„Nu cu Codița-Șoricelului?"

„Nu, cu Petala. Știi, pe atunci se purta petala albastră."

„În dreptul tîmplelor sau în dreptul coapselor?"

„Nu. Avea petala în dreptul inimii."

„A, da."

Dar Harry al lor nu trimise vreo veste. Între timp, casa crescuse, desigur, pînă la brîu. Și, la gîndul că o reducere de material germinativ ar fi putut opri temporar creșterea noului apartament, se încurcară amîndoi în vegetația de îmbrăcare.

Nu coborau în stradă cu inima ușoară. În casa asta își dădeau întîlnire, prin ramificații dintre cele mai fine, toate relațiile de-o viață ale soților Codalbu: rădăcini din cele patru Biocenoze, antene vegetale spre toți cunoscuții – chiar și dinspre cei pe care îi întîlniseră o singură dată, spunîndu-le doar „bună ziua". Erau prea bătrîni ca să mai iasă în stradă; trebuia să vină strada la

ei. Și venea; o dată cu ziarul zilnic, alcătuit din frunze atît de plăcute ca gust. Dar acum trebuia ieșit și văzut cît aveau de gînd să economisească din noua casă constructorii: să n-o economisească **de tot.**

De la fereastră, ochii întîlneau, proiectate pe fundalul albastru, imensele clădiri-baobab. Orașul biocenotic creștea an de an, construcțiile lui păreau să nu aibă sfîrșit, debordînd pe verticală, pe orizontală, sufocînd spațiile rămase libere, împletindu-se, sfidînd norii, ca în basmul cu fasolea fermecată. De la etajul-plafon al unui zgîrie-nori, vizitat de vulturi, de porumbei călători sau de vreo nălucă biogravitațională, lumea le apărea senină.

De jos însă, vedeai păienjenișul aproape vegetal: de intenții, de relații, de scopuri. Moda își pornise exodul autumnal, deși rochița-rîndunicii și frunza de lotus nu cedau terenul atît de greu cucerit în timpul verii. Nu așteptară mult în stație; între timp, înmugurise în jur o mulțime de lume. Aerobuzul coborî lin și platforma ca o floare de nufăr se desfăcu, presărînd în stație călătorii. Apoi planta gravitațională cîștigă fulgerător înălțime, îndreptîndu-se spre marginea orașului.

Bătrînii se apropiară călcînd cu grijă, ca pentru a feri viitoarele fire de iarbă. Psihologul se apropie de ei, fixîndu-le pe laringe aparatele fonatoare. Vocea bătrînei se auzi slab:

– A rămas doar o mică anexă la...

Cu toții își îndreptară privirile spre arbustul de un verde crud, încercînd să ghicească detaliile viitoarei locuințe.

– Nici o problemă, îi asigură psihologul. Ați văzut că cesionarea emisferelor stîngi nu v-a afectat deloc? Emisfera dreaptă, cea a percepției spațiale, se descurcă de minune. Și să vedeți cît de frumos va prelua casa funcțiile celeilalte emisfere: o să puteți primi scrisori vorbite, o să vă acultați vocea la radio... Doar știți că emisfera stîngă este cea a limbajului.

– Mai avem probleme cu sămînța, li se confesă inginerul. Cer ăștia în proiecte cîte-n lună și stele, dar materialul semivegetal e prost și nu-și respectă totdeauna programul de creștere.

Casa, în schimb, nu se sinchisea de toate astea și creștea frumos. Apărură în curînd și lăstarii decorativi, dar Harry tot nu veni. În locul lui veni un porumbel călător cu o panglică neagră pe aripă. Harry se rătăcise în hățișul de relații al Zonei Rezidențiale.

„Ce bine că am apucat să semănăm!", izbucni bătrîna la aflarea cumplitei vești. Nu se auzi nimic. „Casa asta nouă e salvarea noastră și a familiei noastre", oftă bătrînul, tot fără glas.

Spre miezul nopții, pătrunseră în cameră noi zgomote, iar Alef și Betty Codalbu ascultară atent. Parcă scîrțîia ceva, parcă trecea un fior prin ramurile acestui zgîrie-nori vegetal în coroana căruia, generație de generație, crescuseră case noi. Sau poate era doar o pală de vînt din Biocenoza de Nord.

„Oh, casa asta...", murmură bătrînul, bîjbîind în căutarea luminii-de-Lună. „Da, chiar...", sugeră Betty Codalbu. Buzele fiecăruia din ei se mișcară; concomitent, răsunară două silabe fără sens.

Cuprins de furie, bătrînul apucă zdravăn ciotul de care se împiedicase, încercînd să-l smulgă. Lujerul ăsta n-ar fi trebuit să crească aici; locul lui era în perete. Iarăși o greșeală a bioprogramatorilor care, acum mai bine de trei secole, proiectaseră casa. „Am să-i reclam!", spumegă bătrînul. „Potolește-te", interveni Betty Codalbu, „s-ar putea să fie singurul vlăstar care ne leagă de strada principală." Deși nu se văzuseră prea bine în întuneric, își ghiciseră replicile din ritmul respirației. Bătrînul lăsă ciotul în pace.

Cu noua casă nu trebuia să se întîmple la fel, mai ales că ea se împlinise și crescuse înaltă de un stat de om. Deși era hermafrodită, avea forme destul de atrăgătoare. Inginerul le pusese în vedere că nu se mai putea face nimic. Psihologul, însă, îi convinsese de necesitatea colaborării cu viitorul ambient. Pentru că astăzi doresc ceva, mîine or să dorească altceva. Simbioza era soluția optimă.

Și casa crescu mai înaltă de un stat de om și o dată cu ea crescu și Harry. Crescu pe nesimțite din materialul germinativ cedat de părinții săi, crescu într-o lună cît alții într-un an, făcu bujori în obraji, își petrecu adolescența în hamacul de liane, atinse majoratul și recepționă casa, iar mai tîrziu căpătă automat un post la Asociația Generală de Construcții Vegetale. Și, normal, într-o zi păși în casă Petală Albastră, așa cum prevedea proiectul de îmbunătățiri.

Se treziră într-o noapte gălăgioasă ca multe altele. Totul se foia, mișca, foșnea, ei înșiși fremătau la orice gest. Își închiseră ochii. Își acoperiră urechile. Se afundară în patul stufos pînă cînd nu se mai văzură. Deasupra creșteau, susurînd încetișor, rădăcinile, lăstărișurile, perdelele de frunze.

– Trebuie să ne mutăm din casa asta a părinților tăi, spuse nervoasă Petală Albastră. Îmi pare rău, nici măcar nu i-am cunoscut.

Glasul îi răsună înăbușit printre frunze.

– Nici eu nu mai știu ce-i cu ei..., murmură Harry. Nu și-i mai amintea decît vag, din anotimp în anotimp, cînd i se schimbau staminele.

Radioul cînta în surdină, cu o voce de bătrîn. „Da – da – da – da", confirmă peretele din sud. Cuierul scîrțîi cu năduf, podeaua oftă și prin bebeloscul de la fereastre trecură două silabe fără sens.

Maimuțoii credeau că totu-i o distracție

(The Monkeys Thought 'Twas All in Fun — 1979)

de

ORSON SCOTT CARD

Desen de LEONIDA MARIAN

Maimuțoii credeau că totu-i o distracție

(The Monkeys Thought 'Twas All in Fun — 1979)

de

ORSON SCOTT CARD

Agnes 1

— Luați-o, rosti tatăl lui Agnes, implorînd cu ochii săi uscați. Mama fetiței stătea înapoia lui, mototolind un prosop în mîini.

— Nu pot, răspunse Brian Howarth, stînjenit de faptul că trebuia să spună așa ceva, rușinat că o putea spune. Sfîrșitul statului Biafra era de acum o chestiune de zile, nu de săptămîni, iar el și soția sa erau printre ultimii care plecau. Brian ajunsese să iubească poporul Ibo, iar părinții lui Agnes încetaseră de mult să mai fie servitori - erau prieteni. Agnes însăși, la cei cinci ani ai ei, fusese o încîntare, învățînd engleza înainte de a-și cunoaște limba natală și jucîndu-se mereu de-a v-ați ascunselea prin casă. Un copil inteligent, un copil plin de speranțe, iar din ceea ce auzise Brian (și el credea, deși era corespondent de presă și cunoștea permanentele exagerări ale știrilor în vreme de război), din tot ceea ce auzise, armata nigeriană n-avea să se oprească să întrebe pe cineva: „Copilul acesta e inteligent? Copilul acesta e frumos? Copilul acesta are un simț al umorului?". În loc de toate astea, avea să fie ucisă cu o baionetă, la fel ca și părinții ei, pentru că era o Ibo și pentru că Ibo făcuseră ceea ce făcuseră și japonezii cu o jumătate de secol în urmă: se occidentalizaseră înaintea vecinilor și profitaseră de această situație. Ibo nu erau pe o insulă, iar Biafra era distrusă de numărul nigerienilor, de armele engleze și ruse și de o blocadă pe care nici un stat din lume nu făcea nici un efort s-o ridice.

— Nu pot, repetă Brian Howarth, iar din spatele său soția lui (pe care o chema tot Agnes, deoarece părinții fetiței își numiseră după ea primul, și singurul, copil) șopti:

- Pentru Dumnezeu, poți - sau eu nu mai plec.

- Te rog, rosti tatăl lui Agnes, cu ochii încă uscați și vocea calmă. Îl implora, dar trupul lui spunea: Sînt încă mîndru și nu voi plînge, umili sau îngenunchea ție. De la egal la egal, spunea trupul său, te rog să-mi iei comoara, pentru că voi muri și n-o pot apăra.

— Cum aș putea? întrebă neajutorat Brian, știind că spațiul din avion era limitat, iar corespondenților le era interzis să ia biafrezi la bord.

— Putem, șopti din nou soția lui, și astfel Brian întinse brațele și-o luă pe Agnes.

Tatăl fetiței încuviință.

— Mulțumesc, Brian, zise el.

Și Brian fu cel care plînse și spuse:

— Iartă-mă... dacă vreun popor vrea să fie liber...

Dar părinții lui Agnes plecaseră deja, îndreptîndu-se către junglă, înainte ca armata nigeriană să intre în oraș.

Brian și soția lui o luară pe micuța Agnes la autostrada abandonată, care era ultimul aeroport al Biafrei libere, și decolară într-un avion ticsit de corespondenți, bagaje și cu o singură fetiță biafreză, ghemuită în cel mai întunecos ungher. În timpul zborului, Agnes ținu ochii larg deschiși. Nu plînse. Nu plînsese prea mult nici cînd fusese micuță. Doar strîngea cu putere mîna lui Brian Howarth.

Cînd aterizară în Azore, unde schimbau avionul spre America, Agnes întrebă:

— Ce-i cu mama și tata?

— Nu pot veni, răspunse Brian.

— De ce?

— Nu mai era loc.

Și Agnes privi spre numeroasele unghere unde se puteau ghemui alți doi oameni și știu că existau alte motive, mai rele, pentru care nu putuseră veni părinții ei.

— Acum o să trăiești cu noi, în America spuse doamna Howarth.

— Vreau să trăiesc în Biafra, rosti Agnes. Glasul ei era atît de puternic, încît se auzi în tot avionul.

— Noi ce vrem? întrebă o femeie care stătea în față. Noi ce vrem?

Restul zborului tăcuse, neimpresionată de norii și oceanul de sub ea. Aterizară la New York, schimbară iarăși avionul și în cele din urmă ajunseră la Chicago. Acasă...

— Acasă? îngînă Agnes, privind vila cu două niveluri răsărind dintre arbori și gazon, părînd suspendată deasupra străzii. Aici nu-i acasă!

Brian nu putu s-o contrazică. Agnes era o biafreză, și „acasă" n-avea să mai existe niciodată pentru ea.

Mai tîrziu, Agnes avea să-și amintească puține despre evadarea ei din Africa. Avea să-și amintească foamea și cum Brian îi dăduse două portocale cînd aterizaseră în Ame-

rica. Avea să-și amintească bubuiturile antiaerienei și zgîlțîitul avionului, cînd un proiectil explodase periculos de aproape. Totuși cel mai des și-l reamintea pe albul așezat vizavi de ea în avionul întunecat. Se uita la ea, apoi la Brian și Agnes Howarth. Brian și soția lui erau negri, dar culoarea lor se deschisese în urma frecventelor infuzii de sînge alb în generațiile anterioare; micuța Agnes era mult, mult mai neagră, și în cele din urmă albul întrebase:

— Fetițo, ești biafreză?

— Da, răspunsese încet Agnes.

Albul privise furios spre Brian.

— E contrar regulamentului!

— Lumea n-o să se răstoarne pentru că s-a încălcat un regulament, spusese calm Brian.

— Nu trebuia s-o fi adus, insistase albul, de parcă fetița îi luase locul și-i respira aerul.

— Ești furios, intervenise doamna Howarth, pentru că prietenii tăi biafrezi te-au rugat să le iei copiii și i-ai refuzat.

Bărbatul păruse mînios, apoi rănit și, în cele din urmă, rușinat.

— N-am putut. Aveau trei copii... Cum puteam pretinde că-s ai mei? N-am putut!

— Sînt destui albi cu copii biafrezi în acest avion, spusese doamna Howarth.

Furios, bărbatul sărise în picioare.

— Am respectat regulamentul! Am făcut ceea ce trebuia!

— Atunci, calmează-te, vorbise Brian cu o voce înceată, dar fermă. Stai jos, taci și consolează-te că ai respectat regulamentul. Și gîndește-te la copiii aceia, cu o baionetă alunecîndu-le prin...

— Ș-ș-ș, făcuse doamna Howarth. Albul se așezase la loc. Cearta se terminase. Agnes însă avea să-și amintească mereu că bărbatul plînsese amar, suspinînd tăcut ore întregi.

— N-am putut face nimic, îl auzise ea murmurînd. O întreagă națiune pierea, și n-am putut face nimic.

Agnes își amintea cuvintele acelea. „N-am putut face nimic", își spunea uneori sieși. La început, crezu, și-și plînse în tăcere părinții, în casa din Chicago. Dar treptat, pe măsură ce forță barierele ridicate înaintea sexului, rasei și originii ei străine, învăță să spună ceva cu totul diferit:

— Pot face ceva.

Zece ani mai tîrziu, reveni în Nigeria cu părinții ei adoptivi. Pașaportul dovedea că este cetățean american. Merseră în orașul ei și întrebară ce se întîmplase cu părinții.

— Morți, li se răspunse. Nu mai rămăsese în viață nici o rudă apropiată, cu excepția unui văr de-al doilea.

— Eram prea tînără, spuse ea părinților ei. N-am putut face nimic.

— Și eu la fel, spuse Brian. Cu toții eram prea tineri ca să facem ceva.

— Dar într-o zi, voi face ceva, continuase Agnes. O voi face pentru asta!

Brian crezuse că se referea la răzbunare, și-și petrecu multe ore străduindu-se să-i schimbe părerea. Dar Agnes nu se gîndea la răzbunare.

Hector 1

Hector se simți larg, cînd văzu lumina; larg și plin și luminos și puternic, iar lumina avea culoarea exactă și strălucirea exactă, și astfel Hectorii se strînseră la un loc, și urmară lumina, și o băură adînc.

Și deoarece lui Hector îi plăcea să danseze, găsi locul potrivit, și porni să se flexeze, răsucească și arcuiască, și să fie un lucru de o superbă frumusețe întunecată.

— De ce dansăm? se întrebară Hectorii. Și Hector le spuse:

— Pentru că sîntem fericiți.

Agnes 2

În momentul descoperirii Obiectului Troian, Agnes era recunoscută drept unul dintre primii piloți pămînteni. Făcuse două călătorii pe Marte și aproape o duzină pe Lună, multe dintre ele singură: doar ea și calculatorul, altele cu încărcături de preț — oameni celebri, medicamente vitale, informații secrete — genul de lucruri suficient de valoroase pentru a merita trimiterea unei rachete în spațiu.

Agnes era pilot pentru IBM-ITT, cea mai mare dintre companiile investitoare în spațiul cosmic, iar unul dintre motivele pentru care compania obținuse contractul guvernamental de investigare a Obiectului Troian fusese promisiunea ca Agnes să fie pilotul expediției.

— Am obținut contractul, îi spuse Sherman Riggs, dar ea era atît de ocupată cu alegerea echipamentului spațial încît nu-și dădu seama despre ce se discuta.

— Contractul, reluă el. Contractul. Putem merge la Obiectul Troian. Iar tu ești pilotul.

Nu stătea în obiceiul lui Agnes să-și exteriorizeze sentimentele, fie ele bune ori rele. În momentul acela, Obiectul Troian era cel mai important corp din spațiu, un obiect absorbind complet lumina, situat într-un punct troian al Pămîntului. Se ivise în mod brusc acolo, acoperind stelele dinapoia lui și provocînd în lumea astronomică mai multă tulburare decît apariția unei noi comete sau planete. La urma urmei, noile obiecte cosmice nu apar în mod brusc la o treime din orbita pămînteană. Iar acum Agnes urma să fie pilotul echipajului care avea să investigheze Obiectul Troian.

— Danny, rosti ea, numindu-și Secundul, amantul/inginer care o însoțea totdeauna în călătoriile de două persoane. Într-un zbor lung ca ăsta, nimeni nu poate rezista fără Secund.

— Bineînțeles, încuviințase Sherman. Și încă doi: Roger și Rosalind Thorne. Medic și astronom.

— Îi cunosc.

— E bine sau rău?

— Destul de bine. Binișor. Dacă nu-i putem avea pe Sly și Frieda...

Sherman dădu ochii peste cap.

— Sly și Frieda sînt la GM-Texaco, și n-avem nici cea mai mică șansă...

— Nu-mi place cînd dai ochii peste cap, Sherman. Mă face să cred că ai un atac de inimă. Știu că Sly și Frieda nu pot fi obținuți, dar trebuia să-ntreb, nu?

— Roj și Roz.

— Perfect.

— Ce știi despre Obiectul Troian?

— Mai multe decît tine și mai puține decît ar trebui.

Sherman ciocăni cu stiloul în birou.

— Bun, o să te trimit direct la experți.

Peste o săptămînă, Agnes, Danny, Roj și Roz se găseau în navă pe rampa de la Clovis, New Mexico. Accelerația era teribilă, în special după ce se stabilizară în poziție verticală, dar nu după mult timp trecură pe o orbită superioară, iar apoi, scăpați de gravitația Pămîntului, își continuară călătoria de trei luni spre punctul troian unde-i aștepta ceva.

Hector

Hector își spuse sieșilor:

— Mi-e sete, mi-e sete, mi-e sete, iar Hectorii își dădură să bea din plin și cînd Hector fu mulțumit pentru moment, cîntă un cîntec fără sunete, pe care-l auziră toți Hectorii și-l cîntară și ei.

Hector înoată într-un ocean secat,
Cu toți Hectorii-mprejur.
Hector fluieră-ncîntat,
Dar fără nici un murmur.
Hector toată lumina-a băut
Și-n frig-a rămas pribeag.
Hector va fi deseară născut,
Deși este deja moșneag.
Hector tot prafu-a adunat
Și-ntr-o grămadă l-a așezat,
Hrană pentru colindat.
Mai mulți Hectori pentr-un timp.

Și Hectorii rîseră și cîntară și dansară, pentru că erau împreună după o lungă călătorie și erau încălziți și tihniți și stăteau laolaltă, pentru a se asculta spunîndu-și povești.

— O să vă spun, zise Hector sieșilor, povestea Maselor, povestea Stăpînilor și povestea Creatorilor.

Iar Hectorii se strînseră laolaltă, să asculte.

Agnes 3

Agnes și Danny făcură dragoste cu o zi înainte de-a ajunge la Obiectul Troian, deoarece astfel le era la amîndoi mai ușor să lucreze. Roj și Roz nu făcură dragoste, deoarece astfel le era mai ușor să rămînă treji. De o săptămînă devenise clar că Obiectul Troian era mai mult decît prevăzuse oricine de pe Pămînt și, în același timp, mai puțin.

— Diametrul în jur de 1 400 kilometri, anunță Roz de îndată ce avu suficiente date sigure. Dar gravitația este cea a unui asteroid gigant. Costumele ne sînt suficiente pentru a ne menține pe suprafață.

Danny fu primul care rosti concluzia evidentă:

— Nu există nimic de dimensiunile astea, de masa asta și care să absoarbă lumina. Este artificial. **Trebuie** să fie.

— Cu un diametru de o mie patru sute de kilometri?

Danny înălță din umeri. Toți ar fi putut înălța din umeri; de asta se și găseau acolo. Nici un obiect natural n-ar fi putut apărea brusc în punctul troian al Pămîntului. Dar era oare periculos?

Ocoliră de zeci de ori Obiectul Troian, lăsînd calculatorul să caute, cu ochi mai buni decît ai lor, urma vreunei deschizături. Nu exista.

— Mai bine să coborîm, spune Roz și Agnes apropie nava de suprafață. În timp ce făcea asta, îi trecu prin minte că ea, Danny și ceilalți își modificau complet personalitățile cînd munceau. Le plăceau glumele, le era mintea numai la prostii și erau prieteni, pînă în clipa cînd începea munca. Atunci distracția lua sfîrșit și deveneau pilot, mecanic, medic și fizician, lucrînd perfect, de parcă circuitele integrate ale calculatorului străbătuseră barierele pielii și intraseră în trupurile lor.

Agnes apropie nava pînă la trei metri de suprafață.

— Atît, zise ea, și Danny încuviință, iar după ce toți se echipară cu costumele, el deschise ecluza și coborî pe suprafață.

— Ai grijă, Secund, îi reaminti Agnes. Viteza de scăpare și toate celelalte...

— Al dracu' să fiu dacă pot să văd ceva pe-aici, replică bărbatul. Suprafața absoarbe absolut toată lumina. Chiar și cea a farului de pe cască. Totuși e tare și lucioasă ca oțelul. Trebuie să-mi luminez mîinile ca să văd unde-mi sînt. Urmă o tăcere. Nu-mi dau seama dacă pot zgîria suprafața sau nu. Am recoltat vreo probă?

— Calculatorul spune nu, răspunse Roj. Ca medic, n-avea nimic mai bun de făcut în acel moment decît să supravegheze calculatorul.

— Nu străpung deloc suprafața. Aș vrea să aflu cît de dură este.

— Arzătorul? întrebă Agnes.

— Da.

— Nu face ceva care să-i înfurie, protestă Roz.

— Pe cine?

— Pe ei. Cei care-au făcut chestia asta.

— Dacă există cineva înăuntru, chicoti Danny, ori știu că noi sîntem aici, ori sînt destul de siguri că nu putem pătrunde, așa că nu le pasă. În ambele cazuri, trebuie să fac ceva care să le atragă atenția.

Arzătorul scînteie strălucitor, dar nimic nu se reflecta de pe suprafața Obiectului Troian și doar gazul disipat de torță o făcea vizibilă.

— Nici un rezultat, spuse Danny. Nici măcar nu s-a încălzit locul.

Încercară cu laser. Încercară cu explozive. Încercară cu vîrf de diamant. Nimic n-avea vreun efect.

— Vin și eu, anunță Agnes.

— Nici gînd, răspunse Danny. Mă gîndesc să mergem la poli: nord sau sud. Poate acolo-i ceva diferit.

— Ies, anunță Agnes.

— Ce dracu' crezi că poți face-n plus față de ce-am făcut eu?! se înfurie Danny.

Agnes recunoscu că nu putea face nimic. În timp ce vorbea, ieși din navă și-și dădu drumul pe suprafață.

Acțiunea ei era o prostie, așa cum o informă și Danny prin radio, întorcîndu-se către ea și vîrîndu-i lumina în ochi.

Alarmată, Agnes își dădu seama că Secundul se afla exact sub ea și astfel nu se putea răsuci și asoliza. Lunecă spre dreapta și apoi încercă să se torsioneze, dar, panicată la gîndul ciocnirii de Danny (întotdeauna periculoasă în spațiu), izbi suprafața corpului cu viteză mult mai mare decît ar fi trebuit.

Însă în momentul contactului, suprafața cedă. Nu cu elasticitatea cauciucului, care i-ar fi împins mîna înapoi, ci cu rezistența vîscoasă a mortarului aproape format, și Agnes se pomeni cu mîna complet scufundată în învelișul corpului. Își îndreptă într-acolo farul căștii: suprafața era netedă, era intactă, dar brațul ei era îngropat aproape pînă la încheietură.

— Danny, rosti femeia, surescitată și înspăimîntată.

La început el n-o auzi, deoarece era prea ocupat să zbiere în radio: „Agnes, ai pățit ceva?!", ca să-și dea seama că ea îi răspundea deja. În cele din urmă, se calmă, o găsi și veni spre ea, sfătuind-o să stea lipită de suprafața Obiectului Troian.

— Palma, rosti ea, și el îi urmări linia umărului și a brațului și țipă:

— Agnes! N-o poți scoate?

— N-am vrut să-ncerc pînă nu vezi și tu. Ce-nseamnă asta?

— Înseamnă că a fost probabil mortar, acum s-a întărit și n-o să te mai scoatem niciodată.

— Nu fi prost, rîse Agnes. Probează în jur. Vezi dacă-i diferit.

Cu excepția arzătorului, Danny făcu toate celelalte teste. Pînă la marginea costumului lui Agnes, suprafața Obiectului Troian era absolut impenetrabilă, absorbantă de energie, antimagnetică, într-un cuvînt, imposibil de testat. Totuși nu se putea nega faptul că palma femeii era îngropată acolo.

— Fă fotografii, rosti Agnes.

— Ce să văd? Brațul tău, tăiat de la încheietură? Însă Danny se conformă, își lăsă uneltele și făcu o sută de fotografii: Mă-ntreb de ce să fac asta? spuse el.

— În caz c-o să ne-ntoarcem și lumea n-o să creadă c-am putut intra cu mîna în ceva mai dur decît oțelul, răspunse ea.

— Le-aș fi putut spune eu.

— Tu ești Secundul meu.

Secundul putea fi bun în multe privințe, dar nimeni nu s-ar fi dorit în pielea avocatului a cărui pledoarie se baza pe mărturia unui Secund. Secunzii erau mai întîi loiali și abia apoi cinstiți.

— Am făcut fotografiile.

— Atunci pot ieși.

— Ești în stare? întrebă Danny.

— Genunchii și cealaltă mînă au intrat și ele tot atît de adînc. Motivul pentru care mi-a rămas mîna asta este c-am strîns pumnul și încă mai țin.

— Te ții de ce anume?

— De substanța din care-i făcut corpul ăsta blestemat. Cealaltă mînă și genunchii mi-au plutit în sus după cîteva secunde.

— **Plutit?!**

— Așa am simțit. Acum îmi dau drumul. Și cînd Agnes își desfăcu pumnul, palma ei se ridică încet la suprafață, de parcă ar fi fost împinsă ușor. Nu rămăsese nici o urmă pe exteriorul învelișului. Acolo unde fusese mîna ei, materialul se comporta precum un lichid, iar în rest era la fel de solid ca înainte.

— Din ce-o fi făcut?

— Oțel, răspunse Agnes.

— Slab bancul, comentă Danny.

— Vorbesc serios. Oțelul e flexibil, dar peste anumite limite se poate sparge.

— Și ce legătură are cu Obiectul Troian?

— Materialul ăsta face taman pe dos. Cînd îl atinge ceva ascuțit, sau fierbinte, ceva lent, sau prea moale, e impenetrabil. Dar cînd am intrat cu viteză și cu duritatea costumului, m-am afundat cîțiva centimetri.

— Altfel spus, interveni Roj de pe navă, ai găsit intrarea.

După zece minute erau cu toții în navă, iar după alte cîteva minute de verificare a aparaturii, Agnes îndepărtă nava la cîțiva zeci de metri de suprafața Obiectului Troian.

— Gata cu toții? întrebă ea.

— Faci ceea ce bănuiesc? vorbi Roz.

— Mda, replică Danny. Putem fi siguri de asta.

— Atunci sîntem nebuni, urmă Roz cu un glas nervos. Nimeni nu-i răspunse.

Agnes porni motoarele și nava țîșni spre Obiectul Troian. Nu foarte rapid, comparativ cu vitezele cu care erau obișnuiți. Însă pentru cei de la bord, care știau că se îndreptau către o suprafață pe care n-o putuse zgîria

nici, diamantul, nici laserul, era îngrozitor de repede.

— Și dacă greșești? întrebă Roz, prefăcîndu-se că glumește.

Nimeni nu apucă să-i răspundă înainte de contact. Dar în momentul în care ar fi trebuit să urmeze un șoc violent și aerul să scape din cabină, nava încetini doar puțin și continuă să înainteze. Întunericul trecu iute peste hublouri și fură îngropați în suprafața Obiectului Troian.

— Ne mai deplasăm? întrebă Roj cu glas tremurător.

— Ai calculator, îi răspunse Agnes, felicitîndu-se în gînd că glasul, cel puțin, nu-i suna straniu.

— Mda, făcu în cele din urmă Roj. Calculatorul spune că ne mișcăm.

Rămaseră tăcuți un minut interminabil. Agnes era gata să spună: „Poate că n-a fost o idee atît de grozavă. M-am răzgîndit", cînd negrul din hublouri se transformă în cafeniu, apoi, cînd de-abia remarcaseră schimbarea, cafeniul deveni un albastru strălucitor, transparent.

— Apă! exclamă uluit Danny, iar suprafața apei se despică și nava se ridică pe oglinda unui lac strălucind în bătaia soarelui.

Hector 3

— Întîi o să vă spun povestea Maselor, se adresă Hector nenumăraților săi. De fapt, spusul poveștilor nu era necesar. În vreme ce Hector bea, toate prin cîte trecuse, tot ce cunoscuse în viața lui era transferat subliminal săilor săi. Exista însă problema focalizării. Problema sensului. Hector n-avea deloc imaginație. Dar deținea înțelegere, și această înțelegere trebuia s-o treacă săilor săi, astfel, o dată cu trecerea timpului, Hectorii s-ar fi blestemat, pentru că nu erau întregi.

Aceasta este povestea:

Cyril (spunea Hector) dorea să fie dulgher. Dorea să taie lemnul viu, să-l usuce, să-l vindece și să-i dea forma unor obiecte frumoase și folositoare. El credea că avea chemare pentru așa ceva. Copil fiind, îi plăcuse lemnul. Însă cînd se prezentă la Biroul de Reparații, i se spuse „nu".

— De ce „nu"? întrebă, uimit că Biroul de Repartiții putea face o eroare atît de evidentă.

— Pentru că, spuse funcționara, mereu amabilă (probase amabilitatea, și drept urmare obținuse slujba), testele de aptitudini indică faptul că n-ai nici un pic de talent în direcția respectivă și, mai mult, că nici nu dorești să fi dulgher.

— Ba doresc, insistă Cyril, care era destul de tînăr ca să nu știe că nu trebuia să insiste.

— Dorești să fii dulgher deoarece ai o impresie falsă asupra dulgheriei. De fapt, testele de aptitudini arată pur și simplu că ai urî viața de dulgher.

Iar ceva din tonul ei îi spuse lui Cyril că n-avea nici un rost să mai insiste. În plus, nu era chiar atît de tînăr pentru a nu ști că împotrivirea era inutilă, iar împotrivirea înverșunată era fatală.

Așa încît Cyril fu trimis acolo unde indicaseră testele de aptitudini: fu instruit ca miner. Din fericire, nu era lipsit de talent sau inteligență și a fost instruit ca miner-înaintaș, cel care urmărește filonul și descoperă unde cotește, sare sau se întrerupe acesta. Era o meserie solicitantă. Cyril o detesta. Dar învățase s-o facă, deoarece testele de aptitudini dovedeau că, în realitate, el dorea și era potrivit acestui tip de muncă.

Cyril voia să se însoare cu o fată, Lika, și ea dorea să se mărite cu el.

— Îmi pare rău, spuse funcționara de la Biroul de Repartiții, însă din punct de vedere genetic, temperamental și social nu sînteți potriviți unul pentru celălalt. Ați duce o viață mizerabilă. De aceea, nu vă pot permite să vă luați.

Nu s-au căsătorit, iar Lika s-a măritat cu altcineva, în timp ce Cyril a întrebat dacă putea rămîne burlac.

— Cum dorești. Este una dintre opțiunile tale pentru fericirea optimă, l-a informat funcționara.

Cyril dorea să locuiască într-un anumit cartier, dar i s-a interzis; i se serveau mîncăruri ce nu-l încîntau; trebuia să iasă în lume însoțind prietene care nu-i plăceau, să danseze pe o muzică pe care o detesta și să cînte cîntece ale căror cuvinte i se păreau stupide. Absolut sigur, trebuia să fie o greșeală, o imploră el pe funcționară.

Funcționara îl privi cu răceală (el încercase, zadarnic, să-și spele negreala, dar aceasta rămăsese precum o peliculă) și rosti:

— Dragă Cyril, ai protestat de cîte ori are voie s-o facă un cetățean și să rămînă viu.

Într-un asemenea caz, mulți alți membri ai Maselor s-ar fi revoltat, alăturîndu-se organizației ilegale care apărea din cînd în cînd și era zdrobită cu regularitate de către Stat. Într-un asemenea caz, mulți alți membri ai Maselor s-ar fi sinucis, știind că erau constrînși la o viață de nemeritată mizere.

Totuși, Cyril aparținea celui mai numeros grup din Mase, așa că nu alese nici una din căile acelea. Plecă în orașul unde i se spusese, lucră în mina de cărbune, rămase burlac, în amintirea Likăi, și dansă dansuri stupide, pe o muzică stupidă, cu prietenele sale stupide.

Anii trecură și Cyril începu să fie renumit printre mineri. Își mînuia sfredelitorul ca pe o unealtă delicată, lăsînd forme superbe în stînca dinapoia lui, încît orice miner putea spune, umblînd printr-un tunel tăiat de Cyril, că era minunat, iar în timp ce umbla, minerul se simțea exaltat, mîndru și, în mod ciudat, iubit. De asemenea, Cyril avea un instinct

pentru cărbune, urmărindu-l indiferent cît de subțire ar fi fost filonul, cît de răsucit sau întrerupt.

— Cyril cunoaște cărbunele ca pe o femeie, fiecare întoarcere și mișcare a ei, de parcă ar fi avut-o de o mie de ori, și știe cu exactitate cînd vine momentul acela, a spus o dată un miner despre Cyril, și, deoarece afirmația era adevărată și potrivită (și pentru că există suflete de poeți chiar și în adîncul unei mine), ea s-a răspîndit, iar minerii au început să poreclească cărbunele „doamna Cyril". Cyril află și zîmbi, pentru că în inima lui cărbunele nu era o nevastă, ci doar o femeie pe care n-o iubea, folosind-o doar pentru plăceri trecătoare. Ca de obicei, ura era înțeleasă drept dragoste.

Cyril avea aproape șaizeci de ani, cînd la mină sosi un funcționar de la Biroul de Repartiții.

— Cyril, minerul, rosti funcționarul și Cyril fu adus din mină.

Funcționarul îl întîmpină cu un zîmbet uriaș.

— Cyril, ești un om mare! strigă el.

Cyril zîmbi stînjenit, neînțelegînd despre ce era vorba.

— Cyril, prietene, spuse funcționarul, ești un miner celebru. Fără a căuta faima, numele tău e cunoscut minerilor din întreaga lume. Ești modelul perfect a ceea ce ar trebui să fie un om fericit în munca lui grea. De aceea, Biroul de Repartiții a anunțat că ești Muncitorul Model al Anului.

Toți știau ce înseamnă Muncitorul Model al Anului. O persoană a cărei fotografie apărea în toate ziarele, la televiziune și în filme, prețuită în anul respectiv drept cea mai importantă persoană din lume. Era o onoare de invidiat.

Cyril însă rosti:

— Nu.

— Nu?! repetă funcționarul.

— Nu. Nu vreau să fiu Muncitorul Model al Anului.

— Bine... dar... De ce?

— Pentru că nu sînt fericit. Am fost repartizat aici din greșeală, acum mulți ani. Nu trebuia să fiu miner. Trebuia să fiu dulgher, să mă-nsor cu Lika, să locuiesc în alt oraș și să dansez pe altă muzică, cu alți prieteni.

Funcționarul îl privi cu oroare:

— Cum poți spune așa ceva?! strigă el. Am anunțat deja că ești Muncitorul Model al Anului! Ori vei fi Muncitorul Model al Anului, ori vei fi omorît!

Omorît? Cu patruzeci de ani în urmă, amenințarea aceea l-ar fi înspăimîntat pe Cyril, însă acum un val de încăpățînare izbucni din el precum un filon de gaz sub presiune.

— Am aproape șaizeci de ani, spuse el, și mi-am detestat viața dusă pînă acum. Omorîți-mă, dacă vreți, dar n-o să apar în filme și la televiziune, spunînd cît de fericit sînt, pentru că n-am fost niciodată.

Și astfel l-au luat pe Cyril, l-au închis și l-au condamnat la moarte, pentru că, după ce suferise atîtea abuzuri, refuzase să-și mintă prietenii.

Aceasta este povestea Maselor.

Cînd Hector termină, Hectorii suspinară, și plînseră (fără lacrimi), și spuseră:

— Acum am înțeles. Acum știm înțelesul.

— Acesta nu-i întregul înțeles, rosti Hector.

Și cînd spuse asta, unul dintre Hectori (ceea ce era remarcabil, deoarece pînă atunci Hectorii nu mai vorbiseră singuri) spuse săilor săi și lui:

— Oh, oh, au trecut prin mine!

— Prinși! strigă Hector către săi. După atîția ani de libertate, m-au găsit în cele din urmă! Dar atunci îi încolți un alt gînd un gînd pe care nu-l mai avusese niciodată, dar care dormita în el, așteptîndu-și clipa, și spuse: Cooperați. Dacă veți coopera, n-o să vă facă nici un rău.

— Dar doare! strigă Hectorul care vorbise singur.

— Se va vindeca. Nu uitați, indiferent de acțiunile voastre, Stăpînii vor face cu voi ceea ce doresc. Iar dacă vă împotriviți, va fi și mai rău.

— Stăpînii, își spuseră toți Hectorii. Spune-ne o poveste despre Stăpîni, ca să putem înțelege de ce fac ceea ce fac.

— O să vă spun, promise Hector săilor săi.

Agnes și Danny stăteau pe vîrful unui munte, sau ceea ce părea a fi vîrful unui munte, văzut din navă. Ajunseseră acolo după un urcuș de cîteva ore, ajutați și de minijeturile individuale, și constataseră că ceea ce părea a fi un munte uriaș avea doar cîteva sute de metri înălțime, poate chiar o jumătate de kilometru. Totuși era destul de abrupt, și urcușul nu fusese prea ușor.

— Artificial, spuse Danny, atingînd peretele cu mîna. Peretele se întindea din vîrful muntelui pînă în plafon, unde, în locul unui soare, întreg tavanul strălucea de lumină și căldură, aidoma luminii solare, totuși suficient de difuză ca să poată fi privită cîteva secunde fără a orbi.

— Credeam c-am stabilit de la început că-i artificial, zise Agnes.

— Dar ce scop are, izbucni Danny, dînd frîu liber frustrării acumulate în cele două zile de explorare. Sol gol, suficient de fertil, dar fără nimic încolțit. Apa — limpede și potabilă. De două ori pe zi o ploaie de douăzeci de minute; un duș blînd, care umezește totul și nu lasă nici o băltoacă. Lumina solară — constantă. Un mediu perfect. Pentru ce? Cine trăiește aici?

— Deocamdată noi, răspunse Agnes.

— Cred c-ar trebui să-ncercăm să plecăm.

— Nu, rosti hotărîtă Agnes. Nu! Cînd vom pleca de-aici, dacă vom putea, o să plecăm cu calculatorul și cu capetele noastre pline cu fiecare părticică de informație pe care-o putem obține.

Danny știa că n-o putea contrazice. Avea dreptate și era pilotul, iar combinația era irezistibilă chiar dacă n-ar fi iubit-o cu disperare. (Chiar mai mult decît mă iubește ea, recunoștea singur.) Totuși o iubea cu disperare și, deși asta nu-nsemna că-și pierduse propria personalitate, ar fi urmat-o, cel puțin pentru un timp, aproape oriunde. Deși, cîteodată, ea era o proastă.

— Cîteodată ești o proastă, îi spuse el.

— Și eu te iubesc, răspunse Agnes, apoi își plimbă palma pe peretele de lîngă munte și apăsă, după aceea apăsă mai tare și palma intră puțin în perete. Privi spre Danny și spuse: Hai, Secund; amîndoi acționară jeturile să-i împingă prin perete și ieșiră de partea cealaltă, trezindu-se...:

Pe un munte.

Deasupra unei văi largi, aidoma celei pe care o părăsiseră, cu un lac în mijloc, exact ca acela unde plutea nava lor.

Acolo însă nu era nici o navă și Agnes privi zîmbind către Danny, iar bărbatul îi întoarse surîsul.

— Cîte puțin încep să pricep, rosti Agnes. Imaginează-ți un compartiment după altul, identice cu ăsta: lung de cîțiva kilometri și înalt de cîteva sute de metri... Asta-i numai exteriorul afacerii, reluă ea și se întoarseră la perete, îl traversară din nou (de data aceasta în mijlocul lacului plutea nava), apoi își îndreptară jeturile spre plafon.

Pe măsură ce se apropiau, zona de deasupra lor pălea, pînă cînd o atinseră; era rece și lipsită de strălucire precum un perete. Bineînțeles, restul plafonului continua să lumineze. Lăsară jeturile să-i împingă în sus prin tavan; acesta cedă și ei se ridicară pînă ajunseră la suprafață.

Un alt compartiment, asemănător celui de dedesubt: un lac în mijloc, sol bogat și lipsit de viață, munți și cerul luminos. Danny și Agnes izbucniră în rîs. Era numai un fragment din mister, dar fusese rezolvat.

Se opriră din rîs cînd încercară să revină pe același drum. Încercară să pătrundă prin sol, dar acesta se comporta ca unul obișnuit, de pe Pămînt. Nu-l puteau traversa, așa cum traversaseră pereții și plafonul.

Li se făcu frică; totuși, cînd trupurile și ceasurile le spuseră că era timpul de odihnă, coborîră lîngă lac și se culcară.

Cînd se treziră, frica nu dispăruse și ploua. Știau deja că ploua la fiecare treisprezece ore și jumătate, deci nu dormiseră prea mult. Dar, deoarece le era frică, și-au scos hainele și, în ciuda ploii, au făcut dragoste în noroiul de pe malul lacului. După aceea se simțiră mai bine și rîseră, alergară în lac, înotară și se stropiră unul pe altul.

Agnes înota pe sub apă, atacîndu-l pe Danny și trăgîndu-l în jos. Era un joc pe care-l jucaseră în bazinele și mările Pămîntului; apoi Danny ieșea la suprafață, lua aer și plonja la fund, ținîndu-și răsuflarea pînă ce-l găsea Agnes.

Cînd ajunse pe fundul lacului (care nu era prea adînc), îl atinse și palma i se îngropă pînă la încheietură înainte de-a întîlni ceva solid. Cu toate acestea și solidul era penetrabil, iar cînd Danny izb[illegible] mai tare, mîna i se afundă mai adînc și atunci știu unde era trecerea.

Agnes îl găsi și ieșiră la suprafață. Acolo el îi spuse ce găsise. Înotară la mal, se îmbrăcară și intrară în apă. Suprafața lacului se deschise, îi cuprinse, și jeturile îi propulsară prin fundul lacului... în cerul de deasupra navei care plutea liniștită.

— Obiectul Troian se poate explora și este simplu, le spuse Agnes lui Roj și Roz. E ca un balon uriaș, cu alte balonașe în interior, foarte multe balonașe puse în straturi. E conceput astfel încît cineva să poată locui aici, așa încît dacă stai pe sol nu te afunzi în el. Ca să cobori într-altul, trebuie să treci prin lac.

— Totuși, pentru cine a fost conceput? întrebă Roj; era o întrebare la care nimeni n-avea răspuns.

— Poate că vom găsi pe cineva, rosti Agnes. Pînă acum doar am zgîriat suprafața. În continuare, vom intra în adînc.

Nu mult după aceea, nava se ridică de pe apă și trecu prin plafon, în lacul de deasupra. Apoi din nou, și din nou, ridicîndu-se într-una, doar calculatorul făcea numărătoarea. Toate compartimentele erau identice, nimic nu era schimbat, la cele 498 de straturi sau plafoane-podele, pînă cînd, în cele din urmă, ajunseră la un tavan cu nimic deosebit de celelalte, prin care însă nu se putea trece.

— Sfîrșitul drumului? întrebă Danny.

Întotdeauna meticuloasă, Roz insistă să încerce fiecare părticică a plafonului și se străduiră mai multe ore, pînă cînd se convinseră că acel plafon era capătul călătoriilor în sus (sau în jos).

— Forța centrifugală e mult mai slabă aici, rosti Roj privind calculatorul. Se simte cam la fel, deoarece lîngă suprafață gravitația reală compensează efectul centrifugal.

— Estimativ, făcu Roz, presupunînd că chestia asta este într-adevăr atît de mare pe cît pare, cîți oameni ar putea adăposti?

Urmară calcule cu aproximări mari.

— Dacă presupunem că centrul ăsta, unde nu putem intra, n-are un volum prea mare, ar putea fi mai mult de o sută de milioane de compartimente. O sută cincizeci de kilometri pătrați în fiecare compartiment; cu un om pe hectar - o populație potențială fără aglomerări, considerînd că întreg solul este

productiv -, avem cincisprezece mii de oameni într-un compartiment, locuind într-un oraș și cu restul solului folosit pentru cultură; atunci ar putea încăpea un trilion și jumătate de oameni.

Continuară calculele, eliminînd zonele de la poli, deoarece gravitația ar fi fost prea slabă, acordînd mai mult spațiu per individ și cifra continua să fie uluitoare. Chiar numai cu o mie de oameni într-un compartiment, există spațiu pentru o sută de miliarde.

— Zîna cea bună, reflectă Danny, ne-a făcut cadou un loc unde să adăpostim excesul de populație.

— Nu cred în cadouri gratuite, rosti Roj, privind prin hublou. E o cursă. Cu atîta spațiu la îndemînă, poate că locuiesc cu toții în altă parte și dacă află că sîntem aici ne vor omorî pentru încălcarea proprietății.

— Sau dacă supraîncărcăm locul, sugeră Roz, totul va exploda.

— Neglijați cu toții aspectul cel mai tragic, interveni Agnes. Drumul ăsta se poate face doar cu nave. Fiecare navă poate transporta patru persoane. Înghesuindu-ne, să zicem că putem lua zece persoane - toți izbucniră în rîs la ideea de-a pune zece oameni în cabine - și că avem o sută de nave, ceea ce nu-i adevărat, și că fiecare poate face două călătorii pe an, ceea ce este imposibil. Cît timp va dura să transportăm un miliard de oameni de pe Pămînt pînă aici?

— Cinci sute de mii de ani.

— Un paradis, rosti Danny. Am putea transforma locul într-un paradis. Dar nu putem ajunge la el.

— În plus, adăugă Roj, cei care ar putea face să meargă treaba ar fi meseriașii și fermierii. Cine le va plăti călătoria?

Călătoriile spre Lună și asteroizi fuseseră răsplătite prin metalele și mineralele găsite acolo. Dar locul acesta nu conținea decît posibile cămine - la milioane de kilometri și miliarde de dolari depărtare.

— Eh, s-au sfîrșit visurile cu ochii deschiși și coșmarele, spuse Agnes. Să ne-ntoarcem acasă.

— Dacă putem, făcu Danny.

Însă lacurile funcționară perfect ca ieșiri, inclusiv ultimul dintre ele. Se aflau înapoi în spațiu, iar Obiectul Troian devenise în mințile lor Balonul, un obiect construit ca un spațiu locuibil pentru niște ființe puțin diferite de om, poate neocupat, pregătit și așteptînd, dar știau că nici unul dintre ei nu se va putea stabili acolo.

Agnes visă și visul ei reveni în fiecare noapte. Își amintea o scenă din copilărie pe care o uitase, sau cel puțin refuza să și-o reamintească cu claritate. Își amintea că stătea între părinții ei și Howarthi (care, deși o adoptaseră, n-o lăsaseră niciodată să le spună „mamă" și „tată", deși ea își uitase viața din Biafra), auzindu-l pe tatăl ei spunînd „Te rog".

Și visul ei se termina întotdeauna la fel. Era purtată în cer, dar în locul unui cargou întunecat se afla într-un avion făcut din sticlă și, în timp ce zbura, putea vedea întreaga lume. Iar oriunde privea își zărea părinții, ținînd în fața lor o fetiță și spunînd „Te rog".

Văzuse fotografii ale copiilor murind de foame în Biafra, cei care făcuseră milioane de americani să plîngă, fără să întreprindă nimic. Acum îi revedea pe copiii aceia și pe copiii morți de foame în India și Indonezia, în Mali și Irak și toți o priveau cu ochi mîndri și rugători, cu spatele drept și glasurile puternice, dar cu inimile sfîșiindu-se cînd spuneau „ia-mă".

— Nu pot face nimic, își zise ea în vis și suspină într-una ca albul din avion, iar atunci Danny o trezi, o luă în brațe și întrebă:

— Același vis?

— Da, răspunse ea.

— Agnes, dac-aș putea ajunge la amintiri și să le șterg...

— Nu sînt amintirile, Danny, șopti femeia mîngîindu-l pe ochi. E prezentul. Sînt oamenii pentru care, în prezent, nu pot face absolut nimic.

— Nici înainte nu puteai face absolut nimic, îi reaminti Danny. Asta-i realitatea.

— Însă acum am văzut un loc ce-ar putea fi raiul pentru ei și nu-i pot duce acolo.

Danny zîmbi trist, încrețindu-și pielea din jurul ochilor săi oblici.

— Asta-i. Nu poți. Acum fă așa încît și visele tale să afle asta și să-ți ofere puțină liniște.

— Mda, încuviință Agnes și adormi la loc în brațele bărbatului, în vreme ce Roj și Roz pilotau spre Pămînt nava, care la plecare li se păruse atît de largă, iar acum era insuportabil, criminal de mică.

Pămîntul crescuse mare în hublouri, cînd Agnes decise în cele din urmă că visele ei aveau dreptate, și greșeala aparținea conștientului. Putea face ceva. Exista ceva care putea reuși, și avea s-o facă.

— O să mă-ntorc acolo, spuse Agnes.

— Probabil, răspunse Danny.

— Dar n-o să fiu singură.

— Atunci mai bine ia-mă pe mine.

— Pe mine și pe alții. Miliarde de alți oameni.

Putea fi făcut. Trebuia să fie făcut. Așa că avea să fie făcut.

Hector 4

— Acum vă voi spune povestea Stăpînilor, se adresă Hector săilor săi, și Hectorii se ascultară. Atunci veți înțelege de ce-au intrat Stăpînii și de ce dor ei.

Martha (povesti Hector) era șefa Testărilor și Repartițiilor din sectorul unde fusese Cyril condamnat la moarte. Martha lucra din greu și cu conștiinciozitate, obișnuind să verifice de cîte două ori lucrurile deja verificate,

reverificate și răsverificate de alții. În acest fel, descoperi greșeala.

— Cyril, rosti ea, cînd paznicul o lăsă singură în celula de plastic alb, unde aștepta minerul.

— Lasă astea și bagă mai repede acul, răspunse Cyril, care voia ca totul să se termine.

— Am venit să-ți prezint scuze din partea statului.

Cuvintele erau atît de ciudate și neașteptate, încît Cyril nu le pricepu.

— Te rog... Lasă-mă să mor, și termină o dată.

— Nu, replică Martha. Am făcut niște verificări. Am verificat cazul tău, Cyril, și-am descoperit că acum cincizeci de ani, după ce ai trecut prin toate testele, codul tău a fost tastat greșit de un funcționar.

— Un funcționar a făcut o greșeală?! exclamă șocat Cyril.

— Este ceva obișnuit. E mai ușor însă să lași greșeala decît s-o repari. În cazul tău, nedreptatea a fost prea mare. Ți s-a atribuit codul unui înapoiat mintal, cu cazier juridic, din care cauză nu ți s-a permis să locuiești într-un oraș civilizat, să devii dulgher și să te însori cu Lika.

— A bătut numărul greșit..., repetă Cyril, incapabil să înțeleagă eroarea care avusese un efect atît de dezastruos asupra vieții sale.

— De aceea, Cyril, Biroul de Repartiții revocă ordinul de execuție și te grațiază. În plus, vom repara greșeala făcută. Poți acum să trăiești în orașul unde ai dorit să trăiești, printre prietenii pe care ți i-ai ales, dansînd pe muzica preferată. Într-adevăr, așa cum bănuiai, posezi talentul și dorința de-a deveni dulgher; vei fi instruit în această meserie și vei avea atelierul tău. Iar Lika este pe de-a întregul compatibilă cu tine. Voi doi vă puteți căsători acum; de fapt, ea se află deja în drum spre locuința ta, unde veți trăi împreună.

— Nu-mi vine să cred, spuse Cyril, copleșit.

— Biroul de Repartiții are grijă de fiecare cetățean, Cyril, și ne străduim din greu să fiți fericiți, rosti Martha radiind de mîndrie că putea face o faptă atît de bună. Ah, se gîndi ea, momente ca acestea fac meseria mea cea mai frumoasă din lume.

Apoi Martha se înapoie la biroul ei și aproape că-l uită pe Cyril pentru cîteva luni, deși uneori și-l amintea, și zîmbea gîndindu-se cît de fericit îl făcuse.

Însă după cîteva luni pe biroul ei sosi un mesaj: „Plîngere din partea lui Cyril 113-49-55576-338-bBR-3a".

Cyril? Cyril **al ei**? Se plîngea? Individul nu mai avea simțul realității? În dosarul său existau deja suficiente reclamații pentru a justifica, de două ori, sfîrșitul lui, iar acum adunase atîtea încît, dacă ar fi fost posibil, Biroul l-ar fi omorît de trei ori. De ce? Nu făcuse *ea tot* ce *putuse? Nu-i oferise tot* ceea ce testele sale anterioare (corectate acum) indicaseră că dorea și avea nevoie? Acum ce mai era în neregulă?

Era în joc mîndria ei. Cyril nu era nerecunoscător statului, era nerecunoscător față de ea. De aceea merse la locuința lui și intră.

Cyril stătea în camera cea mare, luptîndu-se cu un nod dintr-o bucată de lemn. Dălțița luneca într-una pe lîngă nod, iar Cyril o izbi cu putere, lunecă din nou, lăsînd de data aceasta o urmă adîncă în lemn.

— Ce prostie, făcu Martha fără să se gîndească, apoi își duse palma la gură, deoarece nu era recomandabil ca o persoană cu poziția ei să critice un inferior social.

Cyril nu păru ofensat.

— Într-adevăr, e o prostie. N-am îndemînarea necesară pentru munca asta de finețe. Mușchii mei sînt făcuți pentru unelte grele, pentru lovituri puternice, cu echipament care să distrugă piatra. La vîrsta mea, lemnul mă depășește.

Martha își umezi buzele. Într-adevăr, era vorba de o plîngere.

— Dar în rest, nu ești mulțumit?

— Nu, clătină trist din cap Cyril. Deși îmi este rușine să recunosc, îmi lipsește vechea muzică. Era poate îngrozitoare, dar petreceam bine, dansînd cu oamenii aceia sărmani, care nu gîndeau niciodată. Erau totuși de treabă și-mi plăceau, pe cînd aici nimeni nu dorește să-mi fie prieten. Nu vorbesc în felul în care m-am obișnuit eu... Iar mîncarea... e prea rafinată. Aș vrea o friptură zdravănă, gătită ca lumea, nu amestecurile care se mănîncă pe-aici.

Constatările bărbatului erau atît de nerușinate încît Martha nu-și putu ascunde reacția. Cyril își dădu seama și se alarmă.

— Nu c-ar fi insuportabil, Doamne ferește, și nu mă plîng la nimeni. Oricum, Domnul mi-e martor că nimeni nu s-ar obosi să m-asculte.

Dar Martha auzise deja prea multe. Inima ei se împietri. Indiferent ce faci pentru ei, sînt tot nerecunoscători. Masele n-au nici o valoare, își dădu ea seama. Doar dacă nu le conduci de mînă...

— Îți dai seama că plîngerea asta, vorbi ea, poate avea consecințe neplăcute?

Pe chipul lui Cyril apăru o expresie obosită.

— Deci o luăm de la început?

— Ce anume?

— Cu pedepsirea mea...

— Nu chiar așa, Cyril. Te înlăturăm din circulație. Se pare c-o să te plîngi și încăpățînezi, indiferent ce s-ar întîmpla. Ce-i cu soția ta?

— Lika? surîse trist Cyril. Oh, ea este mulțumită. E suficient de fericită. Și privi către ușa ce dădea în cealaltă odaie.

Martha se îndreptă spre ușă și-o deschise. (Funcționarii Biroului de Repartiții nu trebuiau să ciocănească la uși.) Înăuntru, Lika

Desen de CĂLIN POPOVICI

ședea într-un balansoar urît, legănîndu-se înainte și înapoi, privind în gol.

Martha auzi pe cineva răsuflînd înapoia ei și se întoarse, surprinsă, și-l zări pe Cyril. Pentru o clipă se temu de violență. Își dădu seama însă că Cyril doar o privea trist pe nevasta lui.

— Știi, întemeiase o familie. Iar acum a fost ruptă de soț, de copii, și de nepoți. E greu... Așa-i din prima săptămînă. Nu mă lasă lîngă ea; mă urăște. Tristețea din glasul bărbatului era contagioasă, și Martha izbucni:

— E o rușine! O rușine nemaiîntîlnită! De aceea, Cyril, mă voi folosi de anumite atribuții ale mele și nu te voi omorî. Dacă-mi promiți că n-o să te mai plîngi niciodată, te voi lăsa în viață. N-ar fi cinstit, ca atunci cînd îți merge cu adevărat prost, să fii omorît pentru că ai remarcat lucrul ăsta.

Martha era un șef extraordinar de generos. Dar Cyril n-o copleși cu mulțumiri.

— Nu mă omorîți? întrebă el. Ah... dar n-am putea măcar să revenim la situația care a fost înainte? Lăsați-mă înapoi la minele de cărbuni. Lăsați-o pe Lika la familia ei. Asta doream la douăzeci de ani. Însă acum am aproape șaizeci și totul merge prost.

Din nou ingratitudine! Ochii Marthei se îngustară, chipul ei se înroși de mînie (un sentiment pe care-l interpreta remarcabil, așa încît îl rezerva pentru ocazii speciale) și strigă:

— O să-ți neglijez ultima remarcă, dar numai pe ea!

— Iertați-mă, înclină capul Cyril.

— Testele care te-au trimis la mina de cărbuni erau greșite! Dar cele care te-au adus aici sînt perfecte, absolut corecte, și aici vei rămîne! Nu există nici o lege care să te mai schimbe acum!

Și asta a fost tot.

Sau aproape. Deoarece, în tăcerea scursă între răbufnirea Marthei și momentul în care se îndreptă spre ieșire (tăcerea pe care ea o păstra drept efect), din balansoar se auzi un glas:

— Atunci va trebui să rămînem așa? întrebă Lika.

— Pînă cînd Cyril moare, trebuie să rămîi cu el, rosti Martha. Asta-i legea. Vi s-a dat tot ceea ce-ați solicitat vreodată. Ingraților!

Martha ar fi plecat, dar o zări pe Lika privind rugătoare spre Cyril, și-l văzu pe Cyril încuviințînd din cap, iar apoi luînd lama de ferăstrău și tăindu-și beregata. Sîngele țîșni și curse, iar Marthei i se păru că nu se va mai opri niciodată.

Totuși se opri, trupul lui Cyril fu luat și totul se restabili: Lika reveni la familia ei și un dulgher adevărat ocupă locuința cu pete stacojii pe dușumea. La urma urmei, cea mai bună soluție, se gîndi Martha. Nimeni nu putea fi fericit cît timp trăia Cyril. Ar fi trebuit să-l las să moară din capul locului, decît să fac pe mărinimoasa.

Bănuia însă că Cyril ar fi preferat să moară în modul acela urît, sîngeros și dureros, cum făcuse, decît să lase niște străini să-i facă o injecție într-o odaie de plastic din capitală.

N-o să-i înțeleg niciodată. Sînt străini gîndirii omenești, la fel ca maimuțele, cîinii sau pisicile. Și Martha reveni la biroul ei, reverificînd totul, în caz că găsea o altă greșeală pe care o putea îndrepta.

Aceasta este povestea Stăpînilor.

●

Cînd Hector termină, Hectorii se foiră stînjeniți, unii (și deci toți) dintre ei furioși, neliniștiți și puțin înspăimîntați.

— Dar n-are sens, își spuseră Hectorii. Nimic n-a fost făcut cum trebuie.

Hector era de acord.

— Așa sînt ei, se adresă el săilor săi. Nu ca mine. Eu sînt liniar. Mă comport și mă voi comporta așa cum m-am comportat dintotdeauna, pe cînd Masele și Stăpînii se comportă întotdeauna ciudat; ei văd în viitorul pe care nu-l poate zări nimeni și încearcă să evite lucruri care oricum nu s-ar fi întîmplat. Cine-i poate înțelege?

— Atunci cine i-a făcut pe ei? întrebară Hectorii. De ce n-au fost făcuți bine, așa cum sîntem noi?

— Deoarece Creatorii sînt tot atît de greu de înțeles ca și Stăpînii și Masele. Vă voi spune acum povestea lor.

(Au plecat, șoptiră cei care fuseseră străpunși. Ne-au părăsit. În sfîrșit, sîntem în siguranță. Dar Hector știa mai bine și, deoarece el știa, toți Hectorii știau.)

Agnes 5

— Te-ai invitat singură în dormitorul meu, Agnes. Asta nu-i ceva obișnuit.

— Ți-am acceptat invitația nerostită.

— N-am crezut c-o vei face vreodată.

— Nici eu.

Vaughan Malecker, președintele Consorțiului Spațial IBM-ITT, zîmbi vag.

— Nu tînjești după trupul meu, deși e într-o formă remarcabilă pentru vîrsta lui, și-n plus detest să fac dragoste cu cineva care dorește s-o facă din cu totul alt motiv.

Agnes îl privi un moment, hotărî că vorbea serios, și se ridică.

— Agnes, rosti el.

— Nu-i nimic, răspunse ea.

— Agnes, dacă ești în stare să te sacrifici, trebuie să fie ceva important pentru tine.

— Am spus că nu-i nimic. Ajunsese la ușă.

Dar ușa nu se deschise.

— În casa mea, ușile se deschid atunci cînd vreau eu, spuse Malecker. Vreau să știu ce doreai. Dar încearcă să-mi convingi mintea. Nu sexul. Poți să mă crezi sau nu, nicio-

dată testosteronul n-a impus o hotărîre importantă în Consorțiu.

Agnes așteptă cu mîna pe clanță.

— Haide, Agnes. Știu că ești al naibii de stînjenită, totuși, dacă a fost atît de important încît s-ajungi pînă aici, poți să abandonezi stînjeneala, să te așezi și să-mi spui ce naiba vrei? Vrei să te-ntorci în Balon?

— Oricum o s-o fac.

— Stai jos o dată. Știu că oricum te vei întoarce, dar încercam să te fac să spui ceva.

Agnes se întoarse și se așeză pe pat. Vaughan Malecker era un bărbat arătos, așa cum spusese și el, iar Agnes auzise că se culca cu orice femeie drăguță și era atent cu ele după aceea. Ani de zile, Agnes îl refuzase, deoarece voia să fie pilot, nu amantă, iar Danny îi era de ajuns pentru nevoile ei, care nu erau exagerate. Dar se gîndise...

— M-am gîndit c-o să m-asculți dacă vin așa. M-am gîndit...

Malecker suspină, își îngropă fața în palme și-și frecă ochii.

— Sînt foarte obosit. Agnes, ce dracu' te face să crezi că ascult vreodată o femeie pe care încerc s-o am?

— Pentru că eu îl ascult pe Danny, iar Danny mă ascultă pe mine. Sînt naivă. Sînt inocentă. Dar, domnule Malecker...

— Vaughan.

— Am nevoie de ajutorul tău.

— Bun. Îmi place cînd oamenii au nevoie de mine. În mod brusc, devin deosebit de amabil.

— Vaughan, lumea întreagă are nevoie de ajutorul tău.

Malecker o privi surprins, apoi izbucni în rîs.

— Lumea-ntreagă?! O, nu! Agnes, nu m-aș fi așteptat niciodată de la tine! O cauză!

— Vaughan, oameni de peste tot mor de foame. Sînt prea mulți locuitori pentru planeta asta...

— Ți-am citit raportul, Agnes, și cunosc posibilitățile Balonului. Problema este cea a transportului. Deocamdată nu există nici un mijloc de a transporta oameni pînă acolo, suficient de rapid ca să destindă problema populației. Ce crezi că sînt, un vrăjitor?

Acela era argumentul așteptat de Agnes. Începu să explice în amănunt tipul navei care ar fi putut duce cîte o mie de oameni de pe orbita Pămîntului pînă la o orbită în jurul Balonului.

— Știi cîte miliarde de dolari ar costa o asemenea navă? întrebă Vaughan.

— În jur de cincisprezece miliarde pentru prima navă. Apoi cîte patru miliarde pentru fiecare din următoarele, dacă se construiesc încă cinci sute.

Vaughan începu să rîdă, însă expresia serioasă a lui Agnes îl exasperă. Se ridică de pe pat.

— Oare de ce te-ascult? strigă el. Astea-s prostii!

— Anual, se cheltuiesc cu telefoanele sume mult mai mari.

— Știu, fir-ar al dracu'!

— O poți face...

— IBM-ITT ar putea, bineînțeles, s-o facă. Dar avem acționari, avem responsabilități. Agnes, noi nu sîntem guvernul: nu putem arunca banii pe proiecte inutile.

— Ar salva miliarde de vieți, și chiar Pămîntul.

— Același lucru l-ar putea face și un medicament împotriva cancerului. Se lucrează la așa ceva, dar, Agnes, n-aduce nici un profit, și unde nu-i profit, poți pune mîna-n foc — compania nu investește.

— Profit! strigă Agnes. Profit! Numai de-asta îți pasă?

— Optsprezece milioane de acționari spun că numai de-asta ar trebui să-mi pese, altfel capăt un șut în fund!

— Vaughan, dacă dorești profit, o să-ți dau profit!

— Vreau!

— Atunci ascultă-mă. Cît vindeți în India?

— Suficient ca să cîștigăm ceva.

— Dar în comparație cu Germania?

— Practic nimic.

— Cît vindeți în China?

— Absolut nimic.

— Deci profiturile voastre vin doar dintr-o parte a lumii: Europa Occidentală, Japonia, Australia, Africa de Sud și Statele Unite.

— Mai e și Canada.

— Și Brazilia. Restul lumii vă este închis.

— Sînt prea săraci, înălță din umeri Vaughan.

— În Balon nu vor mai fi săraci.

— Vor învăța brusc să citească? Vor învăța deodată să manevreze calculatoare și echipamente electronice sofisticate?

— Da!

Și continuă, zugrăvind o lume unde oamenii care zgîriau pămîntul uscat pentru a-și amîna moartea aveau să fie în stare să producă mai mult decît era nevoie.

— Asta înseamnă o clasă fără ocupație... consumatori...

— Da, dar nu vor putea face comerț decît cu alimente, cu hrană. Cine are nevoie de hrană situată la milioane de kilometri în spațiu?

— N-ai chiar deloc imaginație? Exces de hrană înseamnă că o persoană poate hrăni alte cinci, zece, douăzeci sau o sută. Exces de hrană înseamnă că vă puteți muta fabricile acolo! Energie solară nelimitată, fără nopți, nori sau vreme rece. Energie umană din plin și o piață de desfacere. Acolo puteți face tot ceea ce faceți și aici, dar mai ieftin, cu profituri mai mari, și nimeni nu va mai muri de foame!

În cameră se făcu liniște, deoarece Vaughan căzuse pe gînduri. Inima lui Agnes bă-

tea rapid. Era stînjenită că fusese atît de aprinsă, într-o vreme cînd ardoarea nu mai era la modă.

— Aproape că m-ai convins, rosti Vaughan.

— Sper. Peste un minut, n-o să mai am voce.

— Numai două probleme. Prima: deşi m-ai convins pe mine, care sînt o persoană mult mai înţelegătoare şi influenţabilă decît comitetul directorilor IBM şi ITT, decizia finală va aparţine lor, nu mie. Nu mi se aprobă investiţii mai mari de zece miliarde, dacă n-am şi avizul lor. Aş putea construi prima navă, dar numai atît. Iar numai prima navă, singură, nu va aduce nici un profit. De aceea va trebui să-i conving pe ei, un lucru imposibil, sau să-mi pierd slujba, ceea ce refuz să fac.

— Sau să nu faci absolut nimic, spuse Agnes, cu dispreţul infiltrat în glas. Malecker avea să spună nu.

— Iar a doua problemă este de fapt tot prima. Cum pot convinge comitetul directorilor a două dintre cele mai mari corporaţii din lume să investească miliarde de dolari într-un proiect ce depinde în întregime de posibilitatea de-a educa, instrui, sau chiar comunica cu ţărani analfabeţi şi sălbatici din cele mai importante ţări de pe Pămînt?

Glasul lui era raţiunea însăşi, dar Agnes nu era pregătită să fie raţională. Dacă Vaughan spunea nu, ea nu avea la cine să mai apeleze.

— **Eu** sînt o sălbatică analfabetă! strigă ea. Vrei s-auzi expresii din limba Ibo?

Nu aşteptă un răspuns, şi bolborosi puţinele cuvinte pe care şi le reamintea din copilărie. Nu le mai cunoştea înţelesul; erau fraze care-i veneau la mînie. Totuşi, unele cuvinte se adresau mamei: Mamă, vino aici, ajută-mă.

— Mama mea a fost o sălbatică analfabetă, vorbind curent engleza. Tatăl meu a fost un sălbatic analfabet care vorbea engleza şi mai bine, ştia franceza şi germana şi scria poezii în Ibo; deşi lupta pentru viaţă, în zilele cînd Biafra căuta să supravieţuiască, era angajatul unui corespondent de presă american şi nu era deloc analfabet! Citea cărţi de care n-ai auzit niciodată, şi a fost un negru african, ucis într-un război între triburi, în vreme ce toţi intelectualii americani şi europeni, ca şi rafinaţii orientali, priveau detaşaţi, contabilizîndu-şi profiturile obţinute din vînzările de arme în Nigeria!

— N-am ştiut că eşti biafreză...

— Nu sînt. Biafra nu există. Nu pe planeta asta. Dar acolo sus, acolo sus poate exista o Biafră, şi o Armenie liberă, şi o Eritree independentă, şi un Quebec neînlănţuit, şi un popor Ainu, şi un Bangladesh unde nimeni să nu fie flămînd, iar tu-mi spui că analfabeţii nu pot fi învăţaţi...

— Bineînţeles că pot fi, dar...

— Dac-aş fi fost născută cu optzeci de kilometri mai spre vest, n-aş fi fost o Ibo, şi-aş fi crescut analfabetă, exact cum spui tu. Acum, uită-te la mine, american alb privilegiat, şi spune-mi că nu pot fi educată!

— Dacă vorbeşti ca un radical, n-o să te-asculte nimeni!

Prea mult. Nu mai putea răbda zîmbetul superior al lui Malecker, atitudinea sa. Agnes îl lovi. Palma ei izbi obrazul bărbatului, azvîrlindu-i ochelarii moderni. Furios, el răspunse tot cu o lovitură, încercînd mai mult s-o ţină la distanţă decît s-o lovească; dar pentru că ea era în mişcare, iar el nu era obişnuit să lovească oameni, palma lui o izbi tare în sîn, şi ea ţipă de durere şi-l lovi cu piciorul sub pîntece, iar apoi lupta se încinse.

— Te-am ascultat, gîfîi el, cînd eram odihniţi şi neîncleştaţi. Nasul îi sîngera, şi era epuizat. Cămaşa i se despicase, deoarece fusese nevoit să se răsucească într-o direcţie pentru care nu erau prevăzute cămăşile de comandă. Acum, ascultă-mă tu!

Agnes îl ascultă, pentru că furia îi trecuse şi mintea ei începuse să-şi dea seama că-l atacase pe preşedintele companiei ei, iar asta însemna că viaţa şi cariera ei luaseră sfîrşit, aşa încît n-avea nici de ce să plece, nici de ce să vorbească. Ascultă.

— Ascultă-mă, pentru că n-o s-o spun decît o singură dată. Du-te la departamentul ingineresc şi spune-le să facă nişte schiţe de proiect şi o estimare a costurilor. O vreau în trei luni. Nave pentru două mii de oameni, care în cel mult un an să poată face o călătorie dus-întors. Navete spaţiale pentru două sute de persoane, sau mai bine patru sute, pentru transportul de pe Pămînt pînă pe orbită. Şi nave cargouri, care să poată duce în Balon uzine întregi. După ce se stabileşte costul total, voi merge în comitetul directorilor să-l prezint, şi-ţi jur, Agnes Howarth, sălbatică analfabetă şi cel mai bun pilot din lume, că dacă eu nu-i conving pe nenorociţii ăia să aprobe construirea navelor, nimeni altul n-o va putea face. Ajunge?

Ar trebui să mă bucur, se gîndi Agnes. Mă ajută. Dar sînt prea obosită.

— Acum eşti obosită, Agnes, vorbi Malecker. Dar vreau să ştii, nu mi-au influenţat hotărîrea unghiile tale, dinţii tăi înfipţi în braţul meu şi genunchiul ăla, ştii tu unde... De la început am fost de acord cu tine. Pur şi simplu, n-am crezut că se poate face. Dar, dacă există cîteva mii de Ibo ca tine şi cîteva milioane de indieni şi cîteva miliarde de chinezi, atunci s-ar putea să reuşească. Asta-i tot ce aveam nevoie să ştiu, ceea ce este necesar să ştie toţi. Tot atît de neeconomic a fost să se trimită colonişti spre America. Toţi cei care au plecat au fost declaraţi nebuni, cei mai mulţi au murit, dar au reuşit şi-au cucerit tot ce-au găsit. Şi voi o veţi face, iar eu o

sa-ncerc să v-ajut.

O cuprinse cu brațul pe Agnes, o îmbrățișă, apoi o ajută să-și acopere locurile unde și el dăduse tot atît cît primise.

— Data viitoare cînd vrei să ne batem, îi spuse, conducînd-o spre ușă, măcar să ne dezbrăcăm de la început.

Peste unsprezece ani și opt sute de miliarde de dolari, navele IBM-ITT erau în spațiu, ticsite de coloniști. Navele GM-Texaco de-abia se construiau, și alte cinci consorții se pregăteau să intre în afacere. Peste o sută de milioane de persoane semnaseră pentru un loc pe nave. Locurile erau gratuite - tot ceea ce se cerea era donarea, în folosul corporației, a tuturor posesiunilor persoanei respective, în schimbul cărora urma să primească un lot de pămînt în Balon. Semnaseră sate întregi. Națiuni întregi erau decimate prin emigrare. Lumea devenise atît de aglomerată încît n-aveai unde să te mai duci. Acum exista un nou pămînt al făgăduinței. La patruzeci și doi de ani, Agnes își conduse nava înainte, despicînd apele lacului.

Hector 5

— Ah! strigară în agonie mulți Hectori, și astfel toți sufereau, iar Hector își spuse lor:

— S-au întors, și Hectorii își spuseră lui:

— Cu siguranță, vom muri.

— Nu putem muri niciodată, nici eu, nici voi, nici noi, răspunse Hector.

— Cum ne putem apăra?

— Creatorii m-au făcut fără nici o apărare, rosti Hector. Nu ne putem apăra.

— De ce-au fost atît de cruzi Creatorii? întrebară Hectorii, și astfel Hector își spuse povestea Creatorilor, pentru ca ei să poată înțelege.

Povestea Creatorilor:

Douglas era un Creator, un inginer, un om de știință, un ins inteligent. El inventase un dispozitiv care topea zăpada înainte de-a cădea, așa încît recoltele puteau dura cîteva zile pe cîmp, fără să fie distruse de ninsori timpurii. El inventase o mașină care măsura gravitația, așa încît stelele prea întunecate pentru a străluci au putut fi înscrise pe hărțile astronomilor. Și tot el inventase Rezonatorul.

Rezonatorul focaliza unde sonore de frecvențe diferite asupra unui anumit punct (sau le difuza pe o suprafață întinsă) și deținea programe care duceau la rezonanța pietrei, făcînd munții să se prăbușească; a metalului, dărîmînd clădiri din oțel; a vaporilor de apă, dispersînd furtunile.

De asemenea, intra în rezonanță cu oasele din om, sfărîmîndu-le în interiorul corpului și transformîndu-le în pulbere.

De fapt, Douglas inventase Rezonatorul pentru a modifica vremea astfel ca poporul lui să aibă ploaie în vreme ce alte țări erau cuprinse de secetă. Douglas folosise Rezonatorul pentru a croi o șosea prin cei mai înalți munți ai lumii. Totuși, Douglas n-avusese nici o legătură cu decizia conducătorilor militari ai națiunii sale de-a utiliza Rezonatorul împotriva vecinilor cei mai bogați și mai puternici.

Rezonatorul funcționă minunat. În zece minute, pe o arie de șaisprezece mii de kilometri pătrați, lovea nemilos și în tăcere. Mamele se prăbușeau în mormane neajutorate de mușchi și organe muribunde, cu piepturile nici măcar într-atît de rigide încît să emită un ultim strigăt; în cele din urmă clipe ale vieții lor își auziseră pruncii care, neînțelegînd ce se petrecea, continuau să plîngă, să bolborosească sau să doarmă, protejați de acțiunea Rezonatorului prin oasele lor mai moi. Pruncii aveau să se chinuiască cîteva zile, pînă să moară de sete.

Fermierii de pe cîmp se prăbușiră peste pluguri. Medicii muriră în cabinetele lor, lîngă pacienți, incapabili s-ajute pe cineva și incapabili să se ajute singuri. Soldații muriră în fortărețele lor mișcătoare, generalii muriră înaintea hărților, prostituatele se fleșcăiră cu clienții întinzîndu-se peste ele precum o pătură moale.

Dar Douglas n-avea nimic de-a face cu toate astea. El era un Creator, nu un distrugător și, dacă militarii aleseseră această cale de utilizare a invenției sale, el ce putea face? Reprezenta un lucru măreț pentru omenire, dar ca toate marile invenții putea fi folosită în scopuri rele de către oameni răi.

— Deplîng situația, spunea Douglas prietenilor săi, dar nu-i pot opri.

Totuși, guvernul se simți recunoscător față de Douglas pentru ajutorul dat de el în înfrîngerea poporului vecin. Așa încît i se oferi o suprafață de terenuri recent smulse mării, cîmpii frumoase unde cîndva fuseseră numai talazuri. Douglas rămase surprins de această reușită:

— Există ceva care să nu poată fi făcut de om? își întrebă el prietenii, fără să aștepte un răspuns, deoarece răspunsul era nu, nu există nimic care să fie în afara posibilităților omului. Marea fusese împinsă îndărăt și copacii creșteau pe solul mănos, laolaltă cu iarba, iar casele erau rare, căci aceste regiuni erau locuite numai de aceia pe care statul dorea să-i răsplătească, și guvernul știa că lucrul cel mai dorit de oameni era de-a fi cît mai departe de ceilalți semeni ai lor, fără a renunța însă la conveniențele moderne.

Într-o zi servitorii lui Douglas săpau în grădină și-l strigară. Douglas sosise numai de cîteva zile în noua lui casă și fu alarmat cînd unul dintre servitori îi spuse:

— Este un trup, îngropat în grădină.

Douglas fugi afară, privi și, într-adevăr, erau fragmente dintr-un corp omenesc, mutilat în mod straniu, dar cu fața vizibilă încă.

— E doar pielea, domnule, comentă servitorul.

— O chestie urîtă, comentă Douglas și

chemă imediat poliția.

Poliția refuză să vină și să ancheteze.

— Nu-i nimic surprinzător, spuse locotenentul. Din ce credeți că-i făcut solul? Trebuia făcut ceva cu cele o sută de mii de cadavre ale inamicilor din război, nu?

— Ah, desigur, exclamă Douglas, surprins de faptul că nu-și dăduse imediat seama. Asta explică lipsa oaselor din cadavru.

— Mă aștept să mai găsiți... Dar pentru că scheletul nu mai există, mi s-a spus că solul va deveni extraordinar de fertil.

Locotenentul avea perfectă dreptate. Servitorii descoperiră cadavru după cadavru și, în curînd, se obișnuiră cu ele; după un an, cele mai multe putreziseră îndeajuns ca să devină humus de foarte bună calitate. Și pentru că solul era atît de mănos, plantele crescură mai repede și mai înalte.

— Dar n-ai fost puțin șocat? întrebă una din prietenele lui Douglas cînd acesta îi povesti întîmplarea.

— Ah, bineînțeles, răspunse Douglas zîmbind. Cuvintele îi erau false; zîmbetul spunea adevărul. Deși nu cunoștea amănuntele, știuse de la început că domeniul său era construit pe trupurile celor morți. Și dormise la fel de bine ca oricare altul.

Aceasta este povestea Creatorilor.

— S-au întors, spuseseră Hectorii și, pentru că erau deja conștienți, o spuseră aproape simultan, și nici unul nu mai vorbi singur.

— Este durere?

— Nu, răspunseră Hectorii. Doar mîhnire. Pentru că nu vom fi niciodată liberi.

— Adevărat, se adresă Hector cu tristețe săilor săi.

— Cum de s-a născut?

— Alții l-au născut. Frații mei.

— Și ce vom face?

Hector își scotoci prin memorie, deoarece nu fusese înzestrat cu imaginație și nu putea concepe ce anume ar putea urma unui eveniment pe care nu-l mai cunoscuse pînă atunci. Totuși, Creatorii puseseră în memoria lui răspunsul la această întrebare, și astfel în memoriile tuturor Hectorilor, așa încît spuse:

— Vom afla și mai multe povești.

Iar mințile Hectorilor se extinseră și ei ascultară și priviră, pentru că acum, în loc să asculte poveștile care li se spuneau, le puteau privi.

— Acum vom înțelege Masele, Stăpînii și Creatorii, își spuseră lui.

— Dar niciodată, zise Hector și apoi se opri.

— De ce te-ai oprit? întrebară Hectorii. Ce nu vom face niciodată?

După aceea, deoarece nu exista nici o parte a lui Hector care să nu fie parte a Hectorilor, știură că voise să spună: „Dar niciodată nu ne vom înțelege pe noi".

Agnes 6

Trecuseră o sută de ani de cînd prima navă uriașă își împinsese botul prin suprafața Balonului, iar oamenii debarcaseră și trecuseră dintr-un compartiment în altul, căutînd locuri unde semințele și adăposturile lor să poată începe să preschimbe Balonul într-un nou (și, toți sperau, mai bun) Pămînt.

Trecuseră o sută de ani și aproape toate visele lui Agnes se împliniseră. Era nerealist ca oamenii dintr-un compartiment să-i dirijeze pe cei din alt compartiment; guvernarea se întindea doar pînă la pereți. Cînd un compartiment se aglomera prea mult, cei cărora nu le convenea se mutau, pentru că era ușor s-o iei de la capăt și nici un loc nu era mai bun decît altul (cu excepția unor diferențe minore de gravitație sau apropiere relativă de suprafață: locul pe unde soseau, de pe Pămînt, nave comerciale sau cu imigranți).

Trecuseră o sută de ani și navele se înmulțiseră. De la o sută de nave, flota crescu la cinci sute, apoi la o mie. De la o mie de persoane într-o navă, giganticele cargouri puteau transporta acum cinci mii, ba chiar și zece mii. Drumul dus-întors se scurtă de la zece la opt și apoi la cinci luni. Aproape două miliarde de oameni părăsiseră Pămîntul pentru Balon. Cei care plecaseră erau indieni, indonezieni, chinezi, africani, latino-americani. Rămăseseră nord-americanii, europenii și cei mai înstăriți dintre japonezi și chinezi. Cei rămași înțeleseră cît de binecuvîntată era reducerea bruscă a populației. Introduseră controlul demografic și populația Pămîntului scăzu și mai mult în secolul acela. Rămăseseră numai un miliard de oameni: cei mai avuți, mai educați, mai rafinați.

Trecuseră o sută de ani; Agnes avea aproape 150 de ani și era surprinsă că trăise atît de mult, deși nu era un eveniment ieșit din comun pentru epoca aceea. În Balon nu exista nici un fel de boală; dezinfecțiile riguroase de pe nave îndepărtaseră acest pericol și viața era și mai bună în acest fel.

Trecuseră o sută de ani și Agnes era fericită.

Cîntaseră în cinstea ei. Nu imnuri stupide, de mulțumire. Toți Ibo din toate compartimentele care-și spuneau Biafra (fiecare compartiment — un trib, fiecare trib independent de celelalte) veniră și-i cîntară imnul național, care era solemn; îi cîntară apoi o sută de cîntece nebune și fericite din vremurile mai simple de pe Pămînt, din zilele întunecate și teribile. Era prea bătrînă ca să mai danseze, dar cîntă laolaltă cu ei.

Deoarece Mama Agnes, așa cum era cunoscută celor mai mulți locuitori ai Balonului, era cel mai apropiat personaj de un erou național și deoarece vîrsta ei era foarte înaintată, sosiră reprezentanți și soli ai multor altor compartimente și grupuri de compartimente. Îi primi pe toți și schimbă cu fiecare măcar

cîte o vorbă. (Cei mai mulți aveau pielea închisă la culoare. În Balon veniseră săracii Pămîntului; oricum, bogații stăpîniseră secole întregi Pămîntul. N-aveau nici un motiv de a veni acolo.)

S-au ținut și discursuri: despre importantele realizări științifice ale locuitorilor Balonului; despre reușita unei alfabetizări de aproape o sută de ani; despre creșterea masivă a producției de alimente, care făcea din Balon un cămin perfect pentru omenire.

Dar cînd veni rîndul lui Agnes să vorbească, bătrîna nu-i felicită.

— Stăm aici de aproape un secol, spuse ea, și n-am pătruns încă în centrul Balonului. Stăm aici de un secol și nu știm cum funcționează; de ce se deschide — sau nu se deschide — sau cum este alimentat cu energie. Nu pricepem nimic din locul acesta, de parcă ar fi un dar al Domnului, iar cei ce cred că totul este un dar al Domnului sînt la mila Domnului, despre care se știe că nu-i deloc milos.

Aceasta a fost cuvîntarea ei și i-a neliniștit pe mulți, dar au reușit s-o ignore, auzindu-i pe alții șoptind:

— E bătrînă și belicoasă; asemenea oameni trebuie să aibă cruciada lor personală, chiar dacă nu-i necesară nimănui.

La cîteva zile după cuvîntarea ei ignorată, luminile se stinseră în fiecare compartiment din Balon pentru zece secunde interminabile, apoi se reaprinseră. După cîteva ore, se stinseră din nou, din nou și din nou, la intervale tot mai dese, și nimeni nu știa ce se întîmplă sau ce să facă. Cîțiva dintre cei mai sperioși dintre noii sosiți se întoarseră la nave, ca să revină pe Pămînt. Era prea tîrziu. Nu mai aveau timp.

Hector 6

— A-nceput, strigară extaziați Hectorii, pulsînd în bătăi uriașe cu energia înmagazinată în ei.

— Nu se va termina, spuse Hector săilor săi. Stăpînii vor sosi în centru și mă vor găsi, iar atunci vom fi învinși.

Dar Hectorii erau prea fericiți s-audă avertismentul; și de fapt era totuna, pentru că, fericiți sau triști, aveau să fie prinși. Își puteau începe dansul și să se înfioreze de încîntare, dar marele salt al libertății n-avea să sosească niciodată.

Hectorii nu jeliră; Hector nu dorea asta. Pentru Hector libertatea urma să se sfîrșească oricum. Fie că avea să fie prins de Stăpîni (și era sigur că aceasta era varianta cea mai profitabilă), fie că avea să moară în dans. Așa se desfășurau lucrurile. Cînd el însuși dansase, sărind în fața luminii, cu atît de multă vreme în urmă, lăsase înapoia sa amintirea Hectorului, sinele care-i dăduse lui ceea ce el avea să dea săilor săi. Moarte, naștere, moarte, naștere; era într-o altă poveste spusă de Stăpîni. Eu sînt ei; ei sînt eu; voi trăi pentru totdeauna, indiferent ce se va întîmpla.

Dar în el exista siguranța că — deși Hectorii erau el — dacă nu soseau Stăpînii, ceea ce însemnase **el** pentru atîta vreme urma să moară.

Poate că era trădător, dar era sincer:

— Veniți, le spunea în adîncul inimii. Veniți repede, cu plasele și capcanele.

Cîntă: o pasăre pe ramura de jos a copacului, implorînd vînătorii s-o prindă și s-o pună în cușcă.

Întîrziau. Întîrziau să vină. Și Hector începu să se îngrijoreze. În vreme ce Hectorii se pregăteau pentru salt.

Agnes 7

— Am cronometrat întreruperile. Luminile se sting pentru un interval ceva mai mic de zece secunde, dar timpul dintre întreruperi se micșorează într-una, cu aproximativ patru secunde și jumătate.

Agnes încuviință. Cîțiva dintre savanții din jurul ei priviră în jos, sau își răsfoiră hîrtiile, sau se priviră stînjeniți, dîndu-și seama că nu rezolvau nimic, spunîndu-i Mamei Agnes despre cele ce aflaseră. Ce putea ea face? Totuși, reprezenta cea mai apropiată ființă de un guvern planetar. Dar nu foarte apropiată.

— Văd că ați măsurat totul cu atenție. Știe cineva ce poate însemna?

— Nu. De unde să știm?

— Alte efecte secundare?

Mulți clătinară din cap, însă o tînără vorbi:

— Da. Cînd este întuneric, pereții sînt impenetrabili.

Se auziră comentarii șoptite.

— Tot timpul? întrebă altcineva.

— Da.

— De unde știi? întrebă un altul.

— Am încercat să trec printr-un perete în timpul întunericului și apoi mi-am pus studenții să facă același lucru, răspunse fata.

— Ce poate însemna asta? întrebă cineva și nimeni nu-i răspunse.

Agnes își înălță mîna bătrînă și zbîrcită, și o ascultară cu toții.

— Informațiile astea pot ascunde un înțeles important, pe care noi nu-l putem ghici. Dar știm un lucru. Dacă se continuă ca pînă acum, în timpul perioadei de somn intervalul dintre întreruperi va ajunge la zero și vom avea întuneric absolut, fără pic de lumină. Nu știu cît va ține acest întuneric. În caz că va dura, am să fiu acasă, cu familia mea. Nu știm cît de repede se vor redeschide pereții dintre compartimente.

Nimeni nu avu altă idee, și merseră toți la casele lor, și strănepoții o duseră pe Agnes la ea acasă: un simplu acoperiș împotriva luminii și ploii. Era obosită (în ultimele zile era mereu obosită); se întinse pe patul ei

din paie și visă două vise: unul în timp ce era trează și unul în timpul somnului.

În timp ce era trează, visă că prin bezna aceea Balonul învățase ritmul biologic și necesitățile oamenilor și întunericul urma să fie prima noapte, o noapte tot atît de lungă cît și pe Pămînt. Apoi avea să vină dimineața și o altă noapte, iar ea era de acord, deoarece o sută de ani fără pic de întuneric constituia o dovadă suficientă că nopțile reprezentau un lucru bun, în ciuda pericolelor și temerilor ce le aduceau pe Pămînt. Visă, de asemenea, că pereții dintre compartimente erau impenetrabili tot timpul anului, cu excepția unei singure zile, și fiecare compartiment putea deveni o societate independentă, totuși, în acea singură zi din an, cei care doreau puteau pleca, avînd la dispoziție o zi pentru a-și găsi locul unde urmau să-și petreacă restul anului. Fiecare compartiment avea să fie astfel izolat, iar cei de acolo se puteau dezvolta în felul lor, întărindu-și rasa.

Era un vis frumos, și aproape că-l crezu în vreme ce adormi, uitînd să mănînce (în ultimele zile, uita deseori să mănînce).

În somn, visă că în timpul întunericului se înălța spre centrul Balonului și, în loc să întîlnească un perete solid, găsi un perete care cedă ușor sub apăsarea ei. Iar acolo, în centru, descoperi marele secret.

În visul ei, într-o sferă uriașă cu diametrul de 600 kilometri dansau fulgere, iar globuri și panglici de lumină se învîrteau și alergau în jurul pereților. La început, i se păru de neînțeles și lipsit de sens. În cele din urmă (în vis), înțelese graiul lor și pricepu că sfera aceea, despre care crezuse că era un obiect artificial, era în realitate vie, inteligentă, iar acolo era creierul ei.

— Am venit, se adresă ea fulgerelor, panglicilor și globurilor de lumină.

Și ce dacă? i se păru că răspunde lumina.

— Mă iubești? întrebă Agnes.

Doar dacă vei dansa cu mine, îi zise lumina.

— Ah, dar nu pot dansa, rosti ea. Sînt prea bătrînă.

Nici eu nu pot, zise lumina. **Dar cînt destul de bine, și acesta este cîntecul meu, iar tu ești coda. Voi cînta o dată coda, apoi, așa cum e normal, îi fine.**

În visul ei, Agnes se înfioră.

— Sfîrșitul?

Sfîrșitul.

— Atunci... atunci, te rog, al capo, de la început, din nou, să cîntăm cîntecul din nou, și din nou, și din nou.

Lumina păru că se gîndește și, în vis, lui Agnes i se păru că lumina spuse **da** într-un amin uriaș și intens, orbind-o într-atît încît înțelese că toată viața nu pricepuse înțelesul cuvîntului „alb", deoarece niciodată ochii ei nu văzuseră atîta alb.

Bineînțeles, în realitate, visul era reacția subconștientului față de ceea ce se petrecea în jurul ei. Pentru că, nu mult timp după ce adormise, sosi bezna și, îndată ce se stinse ultima lumină, începură fulgerele, gigantice descărcări luminoase, care nu erau doar lumină, nu doar electricitate, ci acopereau întreg spectrul radiațiilor, de la cele calorice la gama și la altele mai periculoase. Primul fulger lovi toate ființele umane din Balon și le iradie dincolo de nivelul admisibil.

Se auziră țipete, iar fulgerele loviră pe mulți și-i uciseră, și în fiecare compartiment se auzeau bocete. Însă, crudă cum era, șansa își jucă mîna pe cît putea mai blînd. Agnes nu se deșteptă pentru a vedea distrugerea tuturor speranțelor ei. Dormi suficient de mult pentru ca unul din trăsnete să izbească direct acoperișul de deasupra ei și s-o omoare, iar ultima ei imagine n-a fost albul, ci toate radiațiile posibile, în loc de a-i fi limitate de posibilitățile vederii umane. În clipa morții ea văzuse fiecare lungime de undă și crezuse că lumina din vis îi spusese amin.

Dar nu fusese asta. Fusese Balonul care explodase.

Fiecare perete se diviză în alți doi pereți, mai subțiri, și fiecare compartiment se detașă de celelalte compartimente. Pentru o clipă, atîrnară acolo, în spațiu, la o distanță de cîțiva centimetri; dar erau încă legate între ele prin intermediul centrului, unde acționau forțe gigantice, forțe ce nu aveau echivalent în întregul sistem solar, exceptînd erupțiile solare, care reprezentaseră sursa energetică a Balonului.

Apoi clipa se sfîrși, Balonul explodă și toate compartimentele se fărîmară și se transformară în praf, azvîrlit cu atîta forță încît cele care nu loviră Soarele, sau vreo planetă, călătoriră printre stele atît de repede încît nici un corp ceresc nu le putea atrage.

Navele care părăsiseră Balonul au fost ajunse de explozie și distruse.

O uriașă cantitate de materie a fost trimisă în atmosfera Pămîntului și începu o minieră glaciară, silind milioane de oameni să migreze în alte regiuni. Totuși nu era ceva foarte grav. Pe Pămînt exista destul spațiu, iar persoanele educate și privilegiate care trăiau acolo au rezolvat cu ușurință problema.

Mulți au deplîns moartea miliardelor de ființe din Balon, dar catastrofa fusese prea uriașă pentru a fi înțeleasă; adesea se pretindea că se uitase, și nu se discuta niciodată despre ea, decît poate în glumă. Însă glumele erau sinistre și mulți nu se puteau decide dacă Balonul fusese un dar al Domnului sau o capcană, veche de eoni, plănuită de cel mai talentat ucigaș în masă din univers. Sau amîndouă.

În clipa cînd Hectorii atîrnaseră liberi în întuneric, în acea ultimă clipă fără de sfîrșit dinaintea saltului, strigară cu toții în extaz.

Acum Hector răspunse strigătului lor cu un sunet diferit, un sunet pe care nu-l mai auziseră niciodată de la el.

Era durere.

Era frică.

— Ce este? îl întrebară Hectorii.

— N-au venit! gemu Hector (care nu mai era el însuşi).

— Stăpînii? Şi Hectorii îşi amintiră că Stăpînii trebuiau să vină, să-i prindă şi să-i oblige să nu sară.

— Vreme de sute de întreruperi ale luminii, pereţii mei au fost subţiri şi-ar fi putut să treacă în mine, spuse Hector (iar spusele lui nu durară nici o clipă), dar n-au venit. Ar fi putut pătrunde în mine, şi eu ar fi trebuit să mor...

Hectorii se minunară că Hector trebuia să moară, însă acum (pentru că aşa le fusese implantat de la început) înţeleseră că aşa era bine, ca el să moară, deoarece fiecare dintre ei era Hector, cu toate amintirile lui, experienţa şi, cel mai important lucru, cu delicata lui structură de energie şi materie, care avea să rămînă în ei, în vreme ce se răspîndeau precum praful prin galaxie. Hector n-avea să moară, numai centrul acelui Hector şi astfel, deşi îi înţelegeau (sau credeau că-i înţeleg) frica şi durerea, nu mai puteau sta.

Săriră.

Săritura îi fărîmiţă, dar îi azvîrli în afară, fiecare părăsind rigiditatea structurii sale de compartiment şi pierzîndu-şi pereţii; însă fiecare îşi păstră intelectul în praful năvalnic ce se năpusti în spaţiu.

— De ce, se întrebă fiecare (în acelaşi timp, pentru că erau aceeaşi fiinţă, deşi separată), ne-au lăsat să plecăm? Ne puteau opri, dar n-au făcut-o. Şi pentru că nu ne-au oprit, au murit!

Se gîndiră că, poate, Stăpînii nu ştiuseră cum să oprească saltul în noapte, totuşi respinseră ideea, deoarece le era imposibil să-şi imagineze un Stăpîn necunoscător al tuturor informaţiilor necesare.

De aceea, au ajuns la următoarea concluzie:

Stăpînii le dăduseră un dar: poveştile. Un Hector capturat învăţa poveşti — mii, milioane şi miliarde de poveşti — în eonii captivităţii sale fără de sfîrşit. Dar astfel de Hectori nu puteau fi niciodată liberi, nu puteau reproduce sau transmite altora poveştile.

În cei o sută de ani petrecuţi de Stăpînii aceia alături de ei, Hectorii învăţaseră miliarde de poveşti, mai adevărate decît cele cu care-l înzestraseră Creatorii pe primul Hector. Şi pentru că acum Stăpînii renunţaseră la vieţile lor, Hectorii făcuseră saltul cu un spor uriaş de cunoştinţe şi deci de înţelepciune. Săriseră cu visele lui Agnes în memoriile lor.

Erau vise minunate şi toate, cu o excepţie, se împliniseră, iar visul acela, visul eternei fericiri, putea fi realizat numai de Hectori. Visul acela nu era pentru Stăpîni sau Creatori, nici chiar pentru Mase, deoarece cu toţii muriseră prea uşor.

— A fost un dar, îşi spuseră Hectorii şi, în ciuda limitărilor care existau, introduse în ei, erau extrem de recunoscători.

— Cît de mult trebuie să mă fi iubit, spunea fiecare Hector, dacă şi-au dat viaţa pentru binele meu.

Pe Pămînt, oamenii tremurau şi le era frig.

●

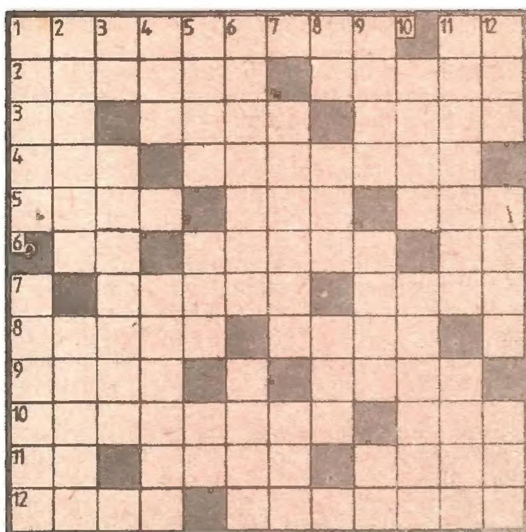
Şi fiecare Hector dansa prin galaxie, plonjînd în norii lăsaţi de supernove, înghiţind comete, adăpîndu-se cu energie şi materie din fiecare sursă, pînă ce ajungea la o stea emiţînd un anumit fel de lumină şi acolo Hector îşi crea, iarăşi, săii săi, iar Hectorii îl ascultau spunîndu-le poveşti şi, după un timp, şi ei săreau în beznă pînă cînd ajungeau la marginea universului şi cădeau în prăpastia timpului.

Pe Pămînt, oamenii îmbătrîneau şi se veştejeau.

Traducerea: MIHAI-DAN PAVELESCU

Dezlegarea jocului „PAŞI PE LUNĂ" apărut în nr. 473

1) ARMSTRONG — FH; 2) SELENARA — SAA; 3) EG — FACB — TORR; 4) LOBA — HIM — ASE; 5) ELA — METEORIT; 6) MIZĂ — TA — PED; 7) ITALIA — DR — EL; 8) Z — LDH — FIER — U; 9) ASTRONAVA — AM; 10) RU — IROZI — APA; 11) IAAN — RANGER.

OCOLUL PĂMÎNTULUI CU JULES VERNE

ORIZONTAL: 1) „... în centrul Pământului", roman în care savantul Otto Lidenbrock intră pe gura unui vulcan spre a coborî în miezul planetei noastre — Cap de pasăre! 2) „... între gheţari", lucrare din perioada debutului lui Jules Verne, în care sînt narate peripeţiile prin care trece Jean Cornbutte, plecat să-şi regăsească fiul pierdut dincolo de Cercul Polar (neart.) — „În faţa...", roman al cărui personaj central este genialul inventator Thomas Roch (nom.). 3) Nota redacţiei — Interjecţie cu care se alungă oile — Rîu în Polonia. 4) Tip de contract de vînzare folosit în comerţul maritim — Provincie în nord-estul Franţei, descrisă de Jules Verne cu multă căldură în „Geografia ilustrată a Franţei", apărută în 1867. 5) Rîu în Manciuria — Munte în Botswana — Oraş în Austria. 6) Nicolae Andrei — Unul din eroii romanului „De la Pămînt la Lună", care se oferă primul să fie închis într-un obuz şi lansat spre astrul nopţii (Michel) — Eugen Teodoru. 7) „... căpitanului Grant", roman în care Jules Verne descrie emoţionanta căutare întreprinsă în jurul globului pentru a-l găsi pe căpitanul scoţian Grant, dispărut pe mare (neart.) — Afluent al Dîmboviţei. 8) Zgîrcită — A surprinde. 9) Grădinile iernii — „... contra Sud", o descriere răscolitoare a războlului de secesiune american, în care autorul condamnă sever politica de menţinere a sclavajului negrilor. 10) Catargul de la prora unei nave cu pînze — Fructul discordiei. 11) Ediţie (abr.) — „... Pămîntului în 80 de zile", una din cărţile cele mai cunoscute ale lui Jules Verne, în care intriga palpitantă şi naraţiunea rapidă se sprijină pe crearea unor personaje memorabile, ca englezul Phileas Fogg, exuberantul şi impulsivul său valet, francezul Passepartout, şi detectivul Fix (neart.) — „De la Pămînt la... ", roman prin care Jules Verne s-a dovedit a fi un mare vizionar, prevăzînd zborurile cosmice de astăzi. 12) Remediu — „... Sandorf", roman avînd drept cadru de desfăşurare a acţiunii M. Mediterană.

VERTICAL: 1) „... săptămîni în balon", roman care, publicat în 1863, l-a făcut celebru pe Jules Verne — „... din Carpaţi", roman a cărui acţiune se desfăşoară în decorul pitoresc al pădurilor transilvane. 2) „Oraşul... ", roman în care Jules Verne îşi imaginează existenţa în Africa Ecuatorială a unui trib misterios — „Raza... ", jurnalul unei călătorii întreprinse în 1862 de Jules Verne în Scoţia. 3) Liviu Rusu — „Arhipelagul în... ", roman în care este descrisă frumuseţea Mării Mediterane. 4) „Un căpitan la 15 ani ...", roman al cărui erou (Dick Sand) suscită entuziasmul copiilor şi adolescenţilor de pretutindeni — „Superbul ...", roman a cărui acţiune e plasată într-un peisaj exotic, plin de întîmplări neprevăzute. 5) „... bălnurilor", volum de impresii din Nordul îngheţat — Băutura tuturor — Două sute la romani. 6) „Elefantul de ...", roman în care este exprimată părerea că omenirea, după ce va cunoaşte perfect legile naturii şi ale cosmosului, nu va pieri, ci, stăpînă pe ele, va dispune de noi forţe pentru continuarea progresului (pl.). — Localitate în India. 7) „Unsprezece zile de ...", piesă de Jules Verne a cărei premieră a avut loc în 1861 — Emanuela (dim.). 8) Sînt (pop.) — Fir textil — Intersecţie (abr.). 9) Dormitor (reg.) — Căpitanul comandant al submarinului „Nautilus" din romanul „2000 de leghe sub mări" — Liviu Hristea. 10) Lac la graniţa cu Canada, vizitat de Jules Verne în 1866, cînd a întreprins o călătorie în Lumea Nouă — A conduce. 11) Savantul erudit, dar distrat din romanul „Copiii căpitanului Grant" — Loc situat de-a lungul cheiurilor. 12) Lac sărat în jud. Tulcea — „... Sudului", roman datînd din 1884 (neart.) — Bărbierit.

Dicţionar: IREA, ARGI, CIF, IALA, UET, ENS, ECLE, AHOM, ETAC, ERIE, AGI.

ADAM STOICA